Пралетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 234 (5310)
ПАНЯДЗЕЛАК
14
КАСТРЫЧНІКА
1935 г
Год выдання XVIII

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ВКП(б) — АБ АКЦЕ ПРАВЕРКІ ПАРТДАКУМЕНТАЎ У ЧЭРНЯНСКАЙ РАЙПАРТАРГАНІЗАЦЫІ, КУРСКАЙ ВОБЛАСЦІ.

ПАСТАНОВА БЮРО ЦК КП(б)Б — АБ УДЗЕЛЕ ГАЗЕТ «ЛЕНІНСКІ ШЛЯХ» І «ЛЕНІНСКІ ПРЫЗЫЎ» У СПРАВЕ ВЫДАЧЫ ДЗЯРЖАЎНЫХ АКТАЎ НА ВЕЧНАЕ КАРЫСТАННЕ ЗЯМЛЁЙ.

БАРАЦЬБА ЗА ЛЁН — ВАЖНЕЙШЫ ЎЧАСТАК БАРАЦЬБЫ ЗА БОЛЬШЭВІЦКІЯ КАЛГАСЫ — З ПРАМОВЫ СТАРШЫНІ ЦВК БССР І СССР ТАВ. **ЧАРВЯКОВА** НА ЎСЕБЕЛАРУСКІМ ЗЛЁЦЕ МАЙСТРОЎ ІЛЬНУ.

РАСКАЗЫ СТАРЫХ РАБОЧЫХ АБ РАБОЦЕ ТАВ. СТАЛІНА Ў ЗАКАЎКАЗЫ — НАШЫМ ГУРТКОМ КІРАВАЎ ТАВ. **СТАЛІН.**

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — УРАДЖАЙ.

Аб акце праверкі партдакументаў ў чэрнянскай райпартарганізацыі, Курскай вобласці

Пастанова Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

Прызнаць, што курскі абком фармальна-бюракратычна падышоў да зацвярджэння акта праверкі партдакументаў, прадстаўленага чэрнянскім райкомам партыі, і з прычыны гэтага правядзеў грубыя памылкі, дапушчаныя чэрнянскім райкомам у ходзе праверкі партдакументаў.

Замест праверкі прадстаўленага акта па сутнасці, курскі абком механічна ўслед за чэрнянскім райкомам пацвердзіў сапраўднасць партдакументаў трох членаў партыі, партбілеты якіх змешчаны ў даведачніку ЦК ВКП(б) ануляваных партбілетаў, і прапусціў у акце скажэнні асноўных даных у партдакументах значнай часткі членаў партыі.

Пры звернцы акта са справаздачнымі карткамі ў ЦК ВКП(б) аказалася, што 16 партбілетаў належаць не тым асобам, за якімі яны запісаны ў акце, і па 30 партбілетах былі занесены ў акт няправільныя весткі аб партстажы, узросце, аб арганізацыі, выдаўшай партбілет, і інш.

Курскі абком прайшоў міма таго, што ў чэрнянскай райпартарганізацыі і пасля праверкі партдакументаў праражалі агентура людзі, чужыя партыі, ашуканчым шляхам заўладзеўшыя партбілетамі, і што ўся партыйная гаспадарка была вельмі запушчана.

Пры зацвярджэнні акта абком не ўскрыў злачынных адносін чэрнянскага райкома і сакратара яго Каваленко да захавання важнейшых партыйных дакументаў, з прычыны чаго было страчана закрытае пісьмо ЦК ВКП(б) ад 18 студзеня 1935 г., прапала некалькі пратаколаў абкома і былі спалены сапраўдныя рабочыя запісы актаў праверкі партдакументаў.

ЦК ВКП(б) пастанаўляе:

1. Праверку партдакументаў у чэрнянскай партарганізацыі адмяніць і правесці яе паўторна.

Акт па чэрнянскай раённай партарганізацыі, як зусім нездавальняючы, вярнуць курскаму абкому.

2. Зняць з работы і выключыць з партыі сакратара чэрнянскага РК ВКП(б) Каваленко за тое, што ён не забяспечыў у ходзе праверкі партдакументаў ачышчэння арганізацыі ад чуждых людзей і прызнаў сапраўднымі партбілеты тых членаў партыі, якія падлягалі безумоўнаму выключэнню з радоў ВКП(б).

Распусціць бюро чэрнянскага райкома партыі за тое, што яно механічна зацвердзіла акт праверкі партдакументаў, не ўскрыла памылак, дапушчаных сакратаром райкома ў ходзе праверкі і складанні акта.

3. Абвясціць вымову бюро курскага абкома за фармальна-бюракратычныя адносіны да зацвярджэння актаў праверкі партдакументаў, прадстаўляемых райкомамі.

4. Абвясціць суровую вымову з папярэджаннем заг. аддзела кіруючых парторганаў курскага абкома т. Салаўёву за тое, што ён прадставіў на зацвярджэнне бюро абкома акт праверкі партдакументаў чэрнянскай партарганізацыі без папярэдняй праверкі на месцы правільнасці гэтага акта і без праверкі нумароў партбілетаў па даведачніку ануляваных білетаў.

5. Абавязаць абком склікаць у чэрнянскай партарганізацыі агульнараённы партсход, на якім растлумачыць комуністам, што паўторная праверка праводзіцца па віне бюро чэрнянскага райкома партыі, не забяспечыўшага належнага кіраўніцтва праверкай партдакументаў, і па віне курскага абкома, не выправіўшага своечасова памылак чэрнянскага райкома.

ЦК ВКП(б).

УРАДЖАЙ

Суровай мачыхай была для селяніна зямля. Разадраная на вузенькія шнуры, выпустошаная без угнаення, злёгку пакалупаная драўлянай сахой яна вельмі скупа плаціла за надрыўную працу бедняка-селяніна.

> Поле—горы ды камені,
> Потам зліта ўсё,
> Сенажаць — адно карэнне,
> Сівец ды куп'ё.
> Родзе шнур несамавіта,
> Колькі-б працы ўнёс, —
> Ячмень з сажай, званцом жыта,
> З свірэпкай авёс.

Так малюе паэт Янка Купала ў адным з ранніх сваіх вершаў ...

... могуць апрацоўваць і паляпшаць гэту зямлю ўволю, не баючыся, што яна пойдзе ад іх у чужыя рукі».

І, маючы зямлі ўволю, маючы штодзенную дапамогу рабоча-сялянскай дзяржавы машынамі і трактарамі, карыстаючыся клапатлівым сталінскім кіраўніцтвам, нашы калгасы ўзяліся па-сапраўднаму за паляпшэнне сваёй калгаснай зямлі. Гэта патрабавала вялікай і ўпартай барацьбы з кулакамі і падкулачнікамі, са шкоднікамі і лодырамі, з малаверамі і «загібшчыкамі». У гэтай барацьбе вырас і загартаваўся ... машынаў калгасны актыў, які ...

... рэкордныя паказальнікі прадукцыйнасці працы, асвоіўшых багатую тэхніку, якой насычана наша сельскагаспадарчая вытворчасць, — лепшы залог магутнейшага ўздыму ўраджайнасці, дасягнення ўсё новых і новых рэкордаў.

Брыгадзір калгаса імя 1 Мая, на Случчыне, **Сымон Стругач** дабіўся са сваёй брыгадай ураджаю жыта ў 22 цэнтнеры з гектара, бульбы — 108 цэнтнераў, аўса — 20 цэнтнераў. Браты **Іван і Ціт Каліміны** з Рэчыцкай МТС узаралі на трактары «ХТЗ» 620 гектараў. **Ільнотрапальшчыца Быкоўская** выпрацоўвае пры ручным ...

ПАСТАНОВА КАМІСІІ ПА СОЦЫЯЛІСТЫЧНАМУ СПАБОРНІЦТВУ З ЗАХОДНЯЙ ВОБЛАСЦЮ І ЗАХОДНЕ-СІБІРСКІМ КРАЕМ АД 13 КАСТРЫЧНІКА 1935 Г.

1. Чырвоны сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР па групе зернавых і бульбяных раёнаў пакінуць за **АРШАНСКІМ** раёнам, які скончыў здачу ільнотрасты, адгрузку бульбы Ленінграду і мае добрыя паказальнікі па загатоўцы ільновалакна, падняццю зябліва і стварэнню кармовай базы жывёлагадоўлі.

2. Чырвоны сцяг ЦК КП(б)Б па групе ільнаводчых раёнаў пакінуць за **КАСЦЮКОВІЦКІМ** раёнам, які трымае сярод раёнаў БССР першае месца па апрацоўцы і загатоўках ільновалакна і скончыў адгрузку бульбы Ленінграду.

3. Зняць з чырвонай дошкі **ГРЭСКІ** раён, які ў апошнюю пяцідзенку здаў тэмпы ў загатоўках ільнопрадукцыі дзяржаве і адгрузцы бульбы Ленінграду, з прычыны чаго і апынуўся ў ліку адстаючых раёнаў БССР.

4. За добрыя паказальнікі па здачы ільнопрадукцыі дзяржаве, а таксама па ўборцы, загатоўках і адгрузцы бульбы Ленінграду і па падняццю зябліва залічыць кандыдатам на чырвоную дошку **КРЫЧАЎСКІ** і **ПУХАВІЦКІ** раёны. Таксама адзначыць, што **СЕННЕНСКІ** раён за яго добрыя паказальнікі па апрацоўцы і здачы ільнопрадукцыі дзяржаве можа быць занесен на чырвоную дошку.

Аднак, камісія пакідае гэта пытанне адкрытым да яшчэ большага ўзняцця тэмпаў ільнозагатовак, адгрузкі бульбы і іншых сельскагаспадарчых работ у гэтых раёнах.

5. Папярэдзіць кіраўніцтва **СЛУЦКАГА** і **ЕЛЬСКАГА** раёнаў, што калі ў бліжэйшую пяцідзенку не будзе ліквідавана адставанне ў апрацоўцы і здачы ільнопрадукцыі дзяржаве, гэтыя раёны будуць зняты з чырвонай дошкі.

6. За добрыя тэмпы прыросту ў здачы ільнопрадукцыі дзяржаве, а таксама загатоўках і адгрузцы бульбы Ленінграду зняць з чорнай дошкі **БЯЛЫНІЦКІ** раён, папярэдзіўшы яго аб неабходнасці яшчэ большага ўзмацнення тэмпаў у выкананні чарговых сельскагаспадарчых работ.

7. За ганебнае адставанне ў падняцці зябліва, капанні бульбы і загатоўках ільнопрадукцыі, не гледзячы на папярэджанні камісіі, занесці дадаткова на чорную дошку **КАМАРЫНСКІ** раён.

8. Папярэдзіць кіраўніцтва Стара-дарожскага, Смалявіцкага, Хойніцкага, Глускага і Жлобінскага раёнаў, што калі ў бліжэйшую пяцідзёнку не будзе ліквідавана адставанне ў выкананні чарговых сельскагаспадарчых работ, асабліва па апрацоўцы і загатоўках ільнопенькапрадукцыі і падняццю зябліва, гэтыя раёны будуць занесены на чорную дошку.

ЧЫРВОНАЯ ДОШКА

Пастановай цэнтральнай камісіі па соцыялістычнаму спаборніцтву з Заходне-Сібірскім краем і Заходняй вобласцю за высокія тэмпы апрацоўкі і здачы ільну, уборкі, адгрузкі і здачы бульбы, падняццю зябліва занесены на **чырвоную** дошку наступныя раёны:

АРШАНСКІ (сакратар райкома КП(б)Б **Соскін**, старшыня райвыканкома **Міцькоў**, райупаўкамзаг **Крышкіян**).

МЕНСКІ (сакратар гаркома КП(б)Б **Рыскін**, старшыня райвыканкома **Жарын**, райупаўкамзаг **Алейнікаў**).

КАСЦЮКОВІЦКІ (сакратар райкома КП(б)Б **Лісковіч**, старшыня райвыканкома **Грэбенчык**, райупаўкамзаг **Дабравольскі**).

ЕЛЬСКІ (загадчык сельскагаспадарчага аддзела РК КП(б)Б **Вараненка**, старшыня райвыканкома **Тышкалаў**, райупаўкамзаг **Катляроў**).

СЛУЦКІ (сакратар райкома КП(б)Б **Смірноў**, старшыня райвыканкома **Адамчук**, райупаўкамзаг **Цырлін**).

ЦЕРАХОЎСКІ (сакратар райкома КП(б)Б **Кечкін**, старшыня РВК **Беляноў**, райупаўкамзаг **Штэйнгольц**).

ТАЛАЧЫНСКІ (сакратар РК КП(б)Б **Рахуба**, старшыня райвыканкома **Конікаў**).

ЧАШНІЦКІ (сакратар райкома КП(б)Б **Спасаў**, старшыня райвыканкома **Трызна**, райупаўкамзаг **Кушнароў**).

ЧОРНАЯ ДОШКА

Пастановай цэнтральнай камісіі па соцыялістычнаму спаборніцтву з Заходне-Сібірскім краем і Заходняй вобласцю за ганебнае адставанне па апрацоўцы і здачы ільнопрадукцыі, уборцы, адгрузцы і здачы бульбы і падняццю зябліва занесены на ЧОРНУЮ ДОШКУ наступныя раёны:

СУРАЖСКІ (сакратар РК КП(б)Б **ГЕРЦОВІЧ**, старшыня райвыканкома **АСМАЛОЎСКІ**, райупаўкамзаг **СЛАБКОЎСКІ**).

РАСОНСКІ (загадчык сельскагаспадарчага аддзела РК КП(б)Б **МІРОНЧЫК**, старшыня райвыканкома **ПАРТНОЎ**, райупаўкамзаг ...

ХОД СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ РАБОТ ПА БССР НА 10 кастрычніка 1935 года

№№ п. п.	Раёны	Здана ільновалакна	Здана ільнотрасты	Паднята ільну	Убрана бульбы (калгасамі)	Загатоўлена бульбы	Адгружана бульбы	Паднята зябліва	Паднята цаліны	Скошана сена другога укосу
1.	Цераxаўскі	0,9	79,6	100	89,5	74,4	101,9	55,1	30,1	74,0
2.	Сенненскі	31,1	81,2	92,0	46,7	68,0	36,0	20,4	68,3	25,9
3.	Крычаўскі	7,4	90,6	95,5	76,8	74,3	163,1	58,8	32,3	128,2
4.	Талачынскі	9,4	101,6	99,5	83,0	65,5	118,1	65,8	85,2	136,5
5.	Пухавіцкі	8,0	76,9	100,0	84,8	65,6	63,1	52,8	75,2	129,2
6.	Аршанскі	43,1	108,0	98,8	72,9	91,1	111,9	67,7	69,5	123,0
7.	Чавускі	4,9	83,1	90,5	80,3	71,0	65,6	26,9	67,1	71,2
8.	Кармянскі	4,8	85,7	98,1	71,5	47,2	41,9	45,2	51,9	48,1
9.	Чашніцкі	13,1	89,1	97,9	65,1	68,2	122,0	22,3	49,8	119,4
10.	Касцюковіцкі	49,6	—	100	70,7	77,2	100	53,1	29,8	48,0
11.	Горацкі	11,6	70,8	98,2	79,3	55,2	56,1	74,1	100,0	110,1
12.	Дрысенскі	0,1	48,3	98,7	67,6	61,3	69,6	33,8	35,4	59,8
13.	Ветрынскі	10,4	60,1	100,0	79,1	46,3	44,9	27,0	39,7	38,5
14.	Полацкі	23,2	43,4	100,0	73,7	46,3	48,0	25,7	35,4	58,5
15.	Лёзнянскі	2,3	61,7	82,1	65,7	39,9	32,5	23,3	65,6	47,1
16.	Мсціслаўскі	1,7	52,0	96,0	67,0	48,5	80,8	51,4	24,1	26,8
17.	Шклоўскі	6,3	66,5	97,5	70,0	77,7	77,7	40,6	28,2	93,3
18.	Бешанковіцкі	6,9	48,2	88,7	97,4	49,2	22,4	17,3	54,1	102,4
19.	Чырвонапольскі	0,9	61,4	90,6	70,7	61,5	—	51,8	65,4	36,7
20.	Смілавіцкі	0,3	116,8	95,7	98,0	78,9	69,3	54,3	87,8	55,4
21.	Кіраўскі	5,2	56,2	91,7	82,4	71,3	49,3	41,4	83,9	107,4
22.	Добрушскі	1,1	97,6	91,6	82,7	53,5	72,2	40,0	38,0	113,7
23.	Хоцімскі	0,5	49,5	100,0	80,5	84,1	34,0	48,6	61,8	94,2
24.	Суражскі	0,7	39,5	73,2	49,9	53,6	18,4	26,3	75,5	63,0
25.	Багушэўскі	8,8	51,7	86,8	57,5	53,3	129,8	30,4	100,6	79,1
26.	Рагачоўскі	1,9	50,4	83,9	66,1	66,1	81,4	61,2	37,0	22,1
27.	Уваравіцкі	1,0	52,7	100,0	69,8	54,6	38,9	27,3	37,0	26,8
28.	Расонскі	0,6	26,3	98,0	69,8	43,6	37,6	30,4	49,7	22,7
29.	Круглянскі	5,8	34,0	99,4	75,8	66,9	55,9	45,5	70,8	182,6
30.	Крупскі	7,5	34,4	99,1	91,6	53,7	56,6	47,0	85,1	59,0
31.	Гарадоцкі	4,8	43,0	81,3	75,9	68,8	114,1	38,6	61,2	62,3
32.	Мехаўскі	1,7	55,2	89,6	83,2	47,4	74,6	37,4	66,6	46,8
33.	Асвейскі	—	25,6	91,8	60,4	68,4	54,0	20,2	23,8	19,0
34.	Журавіцкі	2,9	151,0	94,4	74,8	71,7	26,4	34,3	37,1	74,0
35.	Бялыніцкі	21,1	—	88,4	72,5	80,3	71,4	36,0	67,6	99,7
36.	Ушацкі	0,6	40,0	99,0	85,2	48,3	39,4	27,6	41,9	113,0
37.	Магілеўскі	3,7	64,6	92,0	72,6	63,0	69,1	34,5	53,5	55,2
38.	Сірошінскі	1,5	21,8	71,6	66,9	55,9	50,7	17,3	31,6	31,3
39.	Лепельскі	1,3	25,2	98,9	71,0	64,1	71,5	31,7	39,0	116,1
40.	Бабруйскі	0,6	53,1	99,3	69,7	66,3	99,6	109,5	100,1	93,5
41.	Б.-Кашалёўскі	16,5	—	99,3	91,6	71,3	81,4	32,2	60,7	92,5
42.	Парыцкі	0,3	63,7	96,8	80,5	47,0	55,4	48,1	62,0	20,1
43.	Халопеніцкі	06	16,6	100,0	76,8	80,6	46,4	50,1	67,3	48,4
44.	Дрыбінскі	9,4	6,6	99,0	94,1	77,9	176,5	39,1	75,6	129,3
45.	Дубровенскі	7,8	—	99,0	71,8	60,5	48,7	38,0	31,9	100,0
46.	Прапойскі	7,7	—	100,0	65,4	55,3	26,0	69,3	69,4	103,2
47.	Ельскі	7,3	—	96,2	69,1	65,6	76,6	41,9	93,7	31,6
48.	Менскі	6,1	—	100,0	84,7	89,8	—	75,1	89,0	46,4
49.	Ч.-Слабодскі	5,8	—	87,2	74,1	78,0	100,0	63,4	62,8	19,9
50.	Слуцкі	5,6	—	97,0	76,6	76,4	76,7	56,9	58,6	29,3
51.	Заслаўскі	3,8	—	89,6	75,3	58,4	34,9	56,4	26,2	100,2
52.	Віцебскі	3,0	8,6	75,4	70,4	41,5	97,1	24,8	35,5	93,5
53.	Старобінскі	3,7	—	100,0	76,6	61,8	91,4	58,0	64,4	30,5
54.	Чэрыкаўскі	3,7	—	99,7	97,3	81,2	97,7	46,9	49,6	101,4
55.	Веткаўскі	3,7	—	97,0	56,2	68,1	71,8	37,0	31,7	35,5
56.	Бягомльскі	3,6	—	98,0	97,6	18,7	—	40,8	46,8	31,1
57.	Плешчаніцкі	3,3	—	99,6	82,5	55,5	—	29,9	39,9	65,0
58.	Капыльскі	3,2	—	93,6	70,1	79,2	100,0	52,9	49,9	75,0
59.	Быхаўскі	3,2	—	95,3	84,5	52,6	108,5	45,1	50,0	75,0
60.	Лагойскі	3,1	—	98,6	78,6	20,4	59,6	46,8	37,9	7,2
61.	Грэскі	2,9	—	94,4	85,3	87,8	57,3	72,1	62,4	43,2
62.	Клімавіцкі	2,8	—	99,3	67,6	61,6	96,1	62,6	43,5	102,4
63.	Барысаўскі	2,6	—	92,9	79,0	67,7	78,6	63,8	63,9	22,1
64.	Гомельскі	2,6	—	94,5	65,7	57,5	106,9	59,4	81,9	37,8
65.	Лоеўскі	2,6	—	96,8	45,1	63,7	—	50,8	101,1	24,4
66.	Асіпавіцкі	2,6	—	96,0	80,4	67,0	68,1	50,5	29,2	84,8
67.	Рэчыцкі	2,5	—	93,1	78,3	66,9	86,7	44,2	43,3	45,6
68.	Свяцілавіцкі	2,4	—	83,9	52,7	50,4	—	30,9	30,3	27,8
69.	Дамановіцкі	2,3	—	86,4	84,9	59,3	72,2	62,9	81,5	49,9
70.	Уздзенскі	2,0	—	76,8	70,5	78,6	—	61,0	9,7	88,9
71.	Бярэзінскі	1,9	—	94,5	93,7	61,6	104,8	53,6	81,2	88,1
72.	Брагінскі	1,7	—	95,4	82,8	62,5	185,6	36,6	35,4	33,3

беднака-селяніна.

Поле—горы ды каменні,
Потам зліта ўсё.
Сенажаць — адно карэнне,
Сівец ды куп'ё.
Родзе шнур несамавіта,
Колькі-б працы ўнёс. —
Ячмень з сажай, званцом жытн.
З сірэпкай авёс.

Так малюе паэт Янка Купала ў адным з ранніх сваіх вершаў гэту сялянскую зямлю-мачыху.

І гараваў селянін на гэтай зямліцы паліваў яе потам і вымушаны быў галадаць. Памешчыкі, кулакі душылі працоўнага селяніна, аграблялі яго і асуджалі яго жонку, дзяцей на галодную смерць.

Вялікая Октябрская рэвалюцыя паклала канец такому жыццю. Перад працоўным сялянствам, кіруемым пролетарыятам на чале з яго большэвіцкай партыяй, адкрыўся новы шлях — шлях соцыялізма, калгасаў.

Зямля, вызваленая ад путаў прыватнай уласнасці, пазбаўленая павуціння парослых пустазеллем межаў, адноўленая і ўзбагачаная, раскінулася шырокімі загонамі, гатовая радзіць, гатовая багата плаціць за ўкладзеную ў яе калектыўную працу.

Працоўнае сялянства атрымала зямлю, на якой яно раней працавала ў карысць пана і кулака. Калгасны лад знішчыў беззямелле і малазямелле, задаволіў векавечную прагнасць селяніна да зямлі. Усе лепшыя землі перададзены ў нас калгасам і замацаваны за імі **навечна.** «Стала быць, —гаварыў таварыш **Сталін** калгаснікам-ударнікам. — калгаснікі ...лянскай дзяржавы машынамі і трактарамі, карыстаючыся клапатлівым сталінскім кіраўніцтвам, нашы калгасы ўзяліся па-сапраўднаму за паляпшэнне сваёй калгаснай зямлі. Гэта патрабавала вялікай і ўпартай барацьбы з кулакамі і падкулачнікамі, са шкоднікамі і лодырамі, з малаверамі і «загібшчыкамі». У гэтай барацьбе вырас і загартаваўся мацнейшы калгасны актыў, які пад кіраўніцтвам партыі змагаўся супроць кулака і яго агентуры. Гэты шырачэзнейшы актыў партыйных і непартыйных большэвікоў вёскі стаў застрэльшчыкам барацьбы за рэкордныя калгасныя ўраджаі.

Сталінскі статут заможнага і культурнага калгаснага жыцця стаў сцягам гэтай барацьбы.

Зямля пачала радзіць. Балоты, асушаныя намі на абшарах у некалькі соцень тысяч гектараў, пачалі даваць цудоўнейшыя ураджаі. У паўтара раза павысілася ўраджайнасць і старая пахаць, якая ачышчана ад камення і пустазелля і клапатліва і любоўна апрацоўваецца. Наша зямля можа даць ураджаі значна вышэйшыя і яна іх дасць, бо арганізаванае на аснове калектыўнай працы сялянства ўжо моцна ўзялося за асваенне і прымяненне на сваіх палях усіх дасягненняў агранамічнай навукі і тэхнікі.

Пры калгасным ладзе няма і не можа быць прадзелаў для ўсё большага і большага росту ураджайнасці.

Рух **стаханаўцаў сельскагаспадарчай вытворчасці,** даючых ре... сягнення ўсё новых і новых рэкордаў.

Брыгадзір калгаса імя 1 Мая, на Случчыне, **Сымон Стругач** дабіўся са сваёй брыгадай ураджаю жыта ў 22 цэнтнеры з гектара, бульбы — 108 цэнтнераў, аўса — 20 цэнтнераў. Браты **Іван і Ціт Каліпіны** з Рэчыцкай МТС узаралі на трактары «ХТЗ» 620 гектараў. Ільнотрапальшчыца **Быкоўская** выпрацоўвае пры ручным трапанні 288 кілонумароў ільноваланна за дзень, трапальшчыца **Рагоўская** на машыне Сангалава — 500 кілонумароў. Калгаснікі сельскагаспадарчых арцелей «Новы свет» і імя Октябрскай рэволюцыі, Горацкага раёна, атрымалі сёлета ўраджай ільносемя ў сам-30, а аграном Горацкай заняльнай станцыі **Маёраў** вырасціў лён, які даў валакно 22 нумара.

Сотні і тысячы Стругачоў, Каліпіных, Быкоўскіх, Рагоўскіх, Маёравых выраслі і растуць у нашых калгасах. Яны — гонар калгасаў, гонар нашай ордэнаноснай рэспублікі. Яны вядуць за сабой іншых, яны ідуць, пад кіраўніцтвам партыі **Леніна—Сталіна** на чале паходу народных мас за высокі соцыялістычны ўраджай.

Сёння калгаснае сялянства нашай краіны святкуе Дзень ураджаю. Гэты дзень з'яўляецца ў нас сапраўды святочным. Калгасная зямля заплаціла калгасніку пгчодра, і ён ужо ведае, што вялікая вага яго працавання забяспечвае жыццё заможнае і культурнае.

АБ УДЗЕЛЕ ГАЗЕТЫ «ЛЕНІНСКІ ШЛЯХ» І «ЛЕНІНСКІ ПРЫЗЫЎ» У СПРАВЕ ВЫДАЧЫ ДЗЯРЖАЎНЫХ АКТАЎ НА ВЕЧНАЕ КАРЫСТАННЕ ЗЯМЛЁЙ

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Не гледзячы на тое, што ЦК КП(б)Б у сваёй пастанове ад 13 верасня абавязаў райгазеты шырока асвятляць увесь ход работы па ўручэнню дзяржаўных актаў на вечнае карыстанне зямлёй калгасам, газеты «Ленінскі шлях», Горацкага раёна, і «Ленінскі прызыў», Аршанскага раёна, праявілі поўнае неразуменне сур'ёзнейшага палітычнага значэння мерапрыемстваў па выдачы актаў і фактычна не прынялі амаль ніякага ўдзелу ў гэтай рабоце.

Газета «Ленінскі шлях» абмежавалася адной заметкай, ад 21 верасня, хоць з 17 па 30 верасня ў Горацкім раёне выдана 26 актаў; таксама палітычна бяззуба ў гэтай важнейшай справе праявіла сябе і газета «Ленінскі прызыў», да 3 кастрычніка не даўшы ні адной заметкі, у той час як к гэтаму дню па Аршанскаму раёну было выдана калгасам 18 актаў.

ЦК лічыць зусім недапушчальным такія адносіны рэдакцыі газет «Ленінскі шлях» і «Ленінскі прызыў» да такой палітычна-сур'ёзнай справы, як выдача дзяржаўных актаў на вечнае карыстанне зямлёй калгасам, і **пастанаўляе:**

Намесніку рэдактара газеты «Ленінскі шлях» т. Слуцкіну і рэдактару газеты «Ленінскі прызыў» т. Дамарацкаму абвясціць вымову, абавязаўшы іх у далейшым шырэй і палітычна вастрэй асвятляць ход уручэння дзяржаўных актаў на вечнае карыстанне зямлёй калгасам.

ЦК звярачае ўвагу Горацкага і Аршанскага райкомаў КП(б)Б на тое, што з іх боку слаба ажыццяўляецца кіраўніцтва і нагляд за работай раённага друку і абавязвае ў бліжэйшы-ж час выправіць гэты недахоп у сваёй рабоце.

Абавязаць аддзел друку ЦК праверыць рад раённых газет пад кутом гледжання ўдзелу іх у асвятленні ходу выдачы дзяржаўных актаў калгасам.

райвыканкома **Трызно,** райупаўкамзаг **Кушняроў).**

ЧОРНАЯ ДОШКА

Пастановай цэнтральнай камісіі па соцыялістычнаму спаборніцтву з Заходне-Сібірскім краем і Заходняй вобласцю за ганебнае адставанне па апрацоўцы і здачы ільнопрадукцыі, уборцы, адгрузцы і здачы бульбы і падняццю зябліва занесены на ЧОРНУЮ ДОШКУ наступныя раёны:

СУРАЖСКІ (сакратар РК КП(б)Б ГЕРЦОВІЧ, старшыня райвыканкома АСМАЛОЎСКІ, райупаўкамзаг СЛАБКОЎСКІ).

РАСОНСКІ (загадчык сельскагаспадарчага аддзела РК КП(б)Б МІРОНЧЫК, старшыня райвыканкома ПАРТНОЎ, райупаўкамзаг ЯКУБОВІЧ).

СІРОЦІНСКІ (сакратар райкома КП(б)Б РУМЯНЦАЎ, старшыня райвыканкома КАДЫШ, райупаўкамзаг ЗАЛЕСКІ).

АСВЕЙСКІ (сакратар райкома КП(б)Б ДЗІНЕРШТЭЙН, старшыня райвыканкома МАРТЫНАЎ, райупаўкамзаг БАДУНОЎ).

ПЛЕШЧАНІЦКІ (сакратар РК КП(б)Б КЛІНОЎСКІ, старшыня райвыканкома ЛЯСОВІЧ, райупаўкамзаг ГУЛЕЦКІ).

ЛЕЛЬЧЫЦКІ (загадчык сельскагаспадарчага аддзела РК КП(б)Б СТАСЕВІЧ, старшыня райвыканкома ГАЎРУСЁЎ, райупаўкамзаг ПЛУМЕ).

ЧЭРВЕНЬСКІ (загадчык сельскагаспадарчага аддзела РК КП(б)Б ВАЙДБОР, старшыня райвыканкома СУРБА, райупаўкамзаг ЧЭПУЛЕНЕЦ).

ЛАГОЙСКІ (загадчык сельскагаспадарчага аддзела РК КП(б)Б ДАНІЛОВІЧ, старшыня райвыканкома КЛІМАЎ, райупаўкамзаг ШЫНДЛЯР).

НАРАЎЛЯНСКІ (загадчык сельскагаспадарчага аддзела РК КП(б)Б СОРКІН, старшыня райвыканкома ЭЛЬКІН, райупаўкамзаг МАРГОЛІН).

УШАЦКІ (сакратар РК КП(б)Б ВІХРОЎ, старшыня райвыканкома ПУЧЫНА, райупаўкамзаг ЗАЎЯЛАЎ).

КАМАРЫНСКІ (загадчык сельскагаспадарчага аддзела РК КП(б)Б БЕДЫМЕРМАН, старшыня РК КП(б)Б ГУЦАЎ, райупаўкамзаг ШЧАРБАКОЎ).

НОВЫ ПОЛЬСКІ УРАД

ВАРШАВА, 12 кастрычніка. (БЕЛТА). Прэм'ер Славек уручыў прэзідэнту рэспублікі калектыўную адстаўку ўрада. Адстаўка прынята.

ВАРШАВА, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Сёння прэзідэнт назначыў міністра ўнутраных спраў Касцялкоўскага прэм'ерам. Адначасова па прапанове Касцялкоўскага прэзідэнт назначыў так званым «гаспадарчым памочнікам прэм'ера» былога міністра гандлю і прамысловасці Квяткоўскага, міністрам унутраных спраў кракаўскага ваяводу Рачкевіча, міністрам замежных спраў Бека і інш

ВАРШАВА, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Адстаўка прэм'ера Славека і назначэнне на яго пост лідэра ўрадавага «беспартыйнага блока» былога міністра ўнутраных спраў Касцялкоўскага гавораць аб тым, што, у сувязі з рэзка ўзрастаючымі труднасцямі Польшчы ў галіне ўнутранай палітыкі, аказалася неабходным дабіцца хоць-бы знадворнага кампрамісу паміж групай палкоўнікаў на чале са Славекам, якая з'яўляецца прыхільніцай «жорсткага курса», і групай, узначальваемай генералам Рыдз-Сміглы, якая выказваецца за захаванне большай манеўранасці «ў адносінах апазіцыі».

Захаванне Бека на пасту міністра замежных спраў сведчыць аб намеры ўрада прадаўжаць ранейшы знешне-палітычны курс.

ВАЙНА Ў АБІСІНІІ

ЛОНДАН, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Па апульнай думцы ваенных экспертаў, зараз у Абісініі на ўсіх франтах зацішша.

Карэспандэнты пацвярджаюць факт пераходу на бок італьянцаў генерала Хайле Селасіе (зяць негуса), аднак, па думцы карэспандэнтаў, гэты пераход наўрад ці будзе мець тое значэнне, якое надаецца яму ў італьянскіх колах.

Хайле Селасіе перайшоў на бок італьянцаў з невялікай колькасцю адданых яму людзей, а не з 13 тысячамі, як сцвярджае італьянскае камандаванне. Намер італьянцаў высунуць Хайле Селасіе ў якасці марыянетачнага імператара Абісініі, па думцы карэспандэнтаў, наўрад ці можа разлічваць на поспех.

На огадэнскім фронце (паўднёвы фронт) італьянскія самалёты прадаўжаюць бамбардыраваць безабароннае насельніцтва. Забіта і ранена многа жанчын і дзяцей. Як паведамляе карэспандэнт «Обсервер», значная партыя японскіх вінтовак навейшага тыпу і патронаў прыбыла ў Адыс-Абебу з Джыбуці.

58. Капыльскі	3,2	—	93,6	70,1	79,2	100,0	52,9	49,9	75,0
59. Быхаўскі	3,2	—	95,3	84,5	52,6	108,5	45,1	50,0	75,0
60. Лагойскі	3,1	—	98,6	78,6	20,4	59,6	46,8	37,9	7,2
61. Грэскі	2,9	—	94,4	85,3	87,8	57,3	72,1	62,4	43,2
62. Клімавіцкі	2,8	—	99,3	67,6	61,6	96,1	62,6	43,5	102,4
63. Барысаўскі	2,6	—	92,9	79,0	67,7	78,6	63,8	63,9	22,1
64. Гомельскі	2,6	—	94,5	65,7	57,5	106,9	59,4	81,9	37,8
65. Лоеўскі	2,6	—	96,8	45,1	63,7	—	50,8	101,1	24,4
66. Асіпавіцкі	2,6	—	96,0	80,4	67,0	68,1	50,5	29,2	84,8
67. Рэчыцкі	2,5	—	93,1	78,3	66,9	86,7	44,2	43,3	45,6
68. Свяцілавіцкі	2,4	—	83,9	52,7	50,4	—	30,9	30,3	27,8
69. Дамапавіцкі	2,3	—	86,4	84,9	59,3	72,2	62,9	81,5	49,9
70. Уадзенскі	2,0	—	76,8	70,5	78,6	—	61,0	9,7	88,9
71. Бярэзінскі	1,9	—	94,5	93,7	61,6	104,8	53,6	81,2	88,1
72. Брагінскі	1,7	—	95,4	82,8	62,5	185,6	36,6	35,4	33,3
73. Дзяржынскі	1,4	—	62,4	85,3	67,7	67,2	54,9	53,7	113,6
74. Чачэрскі	1,4	—	100,0	66,7	50,5	43,2	48,8	5,5	7,5
75. Мазырскі	1,4	—	82,5	65,9	67,6	87,5	40,9	27,1	42,5
76. Жлобінскі	1,4	—	79,4	48,0	52,1	86,4	28,5	42,7	30,1
77. Лельчыцкі	1,2	—	89,5	65,7	50,9	37,1	56,7	103,5	42,0
78. Глускі	1,2	—	88,1	[illegible]	35,7	43,3	35,7	45,8	45,9
79. Хойніцкі	1,2	—	96,0	60,4	59,0	70,1	35,7	36,5	20,1
80. Тураўскі	1,1	—	93,3	[illegible]	77,1	—	57,5	30,0	34,4
81. Петрыкоўскі	0,8	—	80,2	69,1	56,0	70,1	44,9	47,0	48,4
82. Камарынскі	0,8	—	98,3	50,9	60,9	100,0	29,0	26,3	63,0
83. Смалявіцкі	0,7	—	93,7	78,6	70,7	65,4	42,7	70,3	33,9
84. Нараўлянскі	0,7	—	77,6	75,2	61,4	23,8	30,8	92,1	30,8
85. Любаньскі	0,6	—	100,0	85,2	75,6	100,0	94,1	104,3	129,9
86. Клічаўскі	0,6	—	99,4	83,3	66,4	81,3	48,9	39,8	55,0
87. С.-Дарожскі	0,5	—	82,8	74,4	46,6	58,8	53,6	99,6	101,3
88. Чэрвеньскі	0,4	—	80,7	72,5	56,4	32,4	45,0	71,2	21,0
89. Капаткевіцкі	0,4	—	75,8	78,8	42,7	88,8	37,7	47,7	49,9
90. Жыткавіцкі	0,1	—	77,9	72,7	65,4	68,0	48,9	13,3	37,2
ПА БССР	7,7	58,9	92,6	74,6	63,4	65,2	44,7	55,3	60,5
Было на 5 кастрычніка 1935 г.	5,1	49,7	87,8	59,4	49,7	48,2	39,2	54,7	53,3
Было на 10 кастрычніка 1934 г	9,4	43,0	89,0	92,2	80,3	76,3	61,5	—	—

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫЯ АДДЗЕЛЫ НАРКАМЗЕМА І ЎПАЎКАМЗАГА БССР.

ЭКАНАМІЧНЫЯ САНКЦЫІ СУПРОЦЬ ІТАЛІІ

ЖЭНЕВА, 12 кастрычніка. (БЕЛТА). Сёння адбылося пасяджэнне малога камітэта па санкцыях, вылучанага «Камітэтам па каардынацыі». Амаль 4-гадзінная дыскусія вярцелася вакруг праблемы эканамічных санкцый. Англійскі дэлегат **Ідэн** унёс прапанову аб неадкладнай і поўнай забароне італьянскага імпарту ў іншыя краіны. Французскі дэлегат Кулондр, не пярэчачы ў прынцыпе супроць гэтага, указаў на складанасць пытання і прапанаваў перадаць яго на вывучэнне спецыяльнага камітэта, які ўзяў-бы за аснову рашэнні «камітэта трынаццаці».

Румынскі дэлегат **Тытулеску** напомніў, што некаторыя краіны панясуць у сувязі з эканамічнымі санкцыямі вялікія страты і заявіў, што Румынія далучыцца да ўсякага рашэння, якое будзе прадугледжваць кампенсацыі за страты. Яго падтрымаў Тэфік Рюшцю Арас, які дадаў, што пры правядзенні санкцый трэба па магчымасці ўнікаць усяго, што ўдарыла-б занадта моцна па спажыванню італьянскага насельніцтва.

Як перадаюць, совецкі дэлегат т. **Пацёмкін** падкрэсліў, што **санкцыі павінны быць адчувальны, цвёрды і насіць усеагульны характар.** Без усеагульнасці яны не могуць быць ні цвёрдымі, ні сапраўднымі. Тав. Пацёмкін паставіў таксама пытанне аб удзеле адных краін у санкцыях і аб адмаўленні другіх прымяняць іх. Тав. Пацёмкін указаў на пажаданасць звароту да амерыканскага ўрада з запрашэннем пашырыць эмбарго на некаторыя іншыя прадметы звыш прадугледжаных у паведамленні Рузвельта. Што датычыць краін, якія адмовіліся ад удзелу ў санкцыях (маецца на ўвазе Аўстрыя, Венгрыя, Албанія), то ці не будзе мэтазгодным абмежаваць крэдыты гэтым краінам мінімумам, неабходным для задавальнення іх нармальных жыццёвых патрэбнасцей. Ці не трэба таксама правесці ў адносінах гэтых краін кантынгентаванне ўвозу ў іх некаторых прадметаў, якія могуць служыць для мэт ваеннай вытворчасці. У канцы пасяджэння Ідэн зноў аднавіў сваю прапанову аб неадкладным і поўным спыненні італьянскага ўвозу. Кулондр абараняў ідэю перадачы гэтага пытання на разгляд спецыяльнага камітэта. Пастаноўлена дыскусію прадоўжыць.

Пакуль ніякіх рашэнняў не прынята. Камітэт фінансавых экспертаў, які засядаў сёння раніцой і пасля абеда, свае работы не закончыў і будзе засядаць, як відаць, заўтра.

***

ЖЭНЕВА, 11 кастрычніка. (БЕЛТА). **Камітэт па каардынацыі санкцый зацвердзіў спіс зброі, ваеннага знаражэння і ваенных матэрыялаў, экспарт, транзіт якіх у Італію забаронен.**

На партыйныя тэмы

СУВЯЗЬ РАЙКОМА З МАСАМІ УЗМАЦНІЛАСЯ

За час праверкі партыйных дакументаў па Ветрынскай партарганізацыі выкрыта і выключана з партыі 20 чалавек. Затрымана 17 партыйных білетаў. У другі раз была праведзена праверка партдакументаў у комуністаў соўгаса імя Гікало і ў 20 комуністаў-адзіночак.

Пры правядзенні другой праверкі, пры актыўным удзеле палітаддзела і ўсёй партарганізацыі соўгаса імя Гікало, быў выкрыт дырэктар гэтага соўгаса **Каваленка**, як жулік, які апукайчым шляхам пралез у рады партыі.

Праверка партыйных дакументаў ажывіла ўсе галіны партыйнай работы, зблізіла раённы камітэт партыі з жывымі людзьмі. Так прайшоў праверку кандыдат партыі **Прышывалка**. Яму ўжо звыш 60 гадоў. Ударнік Варошцкага ільнозавода Прышывалка адарваўся ад партыйнай работы, не наведваў заняткаў. Сакратар РК КП(б)Б тав. **Плоткін** асабіста некалькі разоў гутарыў з т. Прышывалка, даў яму некалькі кніжак з палітычнай і мастацкай літаратуры. Зараз Прышывалка рэгулярна наведвае партзаняткі, чытае мастацкую літаратуру.

Некалькі комуністаў РК КП(б)Б вызначыў для вылучэння на кіруючую партыйную і гаспадарчую работу. Член партыі тав. **Гофман**, які раней працаваў загадчыкам гаспадаркі МТС, зараз вылучан загадчыкам жывёлагадоўчага сектара райза і добра спраўляецца з работай. Старшыня перадавога сельсовета тав. **Вербіцкі** назначаецца на адказную работу ў РВК. Парторг т. **Крышкавец** высунут на прапагандысцкую работу. Апрача гэтага пры РК створан партыйны рэзерв у 10 чалавек.

За апошнюю дэкаду звыш 40 членаў і кандыдатаў партыі паступіла на завочную вучобу па гісторыі партыі.

Такавы першыя рэзультаты праверкі партыйных дакументаў.

ШЭЎЧАНКА.

ТЭАРЭТЫЧНЫЯ КАНФЕРЭНЦЫІ

На менскай швэйнай фабрыцы **«Окцябр»** пачалі сістэматычна праводзіць тэарэтычныя канферэнцыі.

Адна такая канферэнцыя адбылася 5 кастрычніка. Яна была прысвечана 15-годдзю прамовы тав. **Леніна** на трэцім з'ездзе РКСМ.

На канферэнцыю сабралася больш **300** рабочых фабрыкі. Наступную тэарэтычную канферэнцыю намечана правесці ў канцы кастрычніка на тэму — 18 год Окцябрскай рэвалюцыі.

Заметкі аб комсамоле і рабочай моладзі

II. КОМСОРГ І ДРАМАТУРГ

Есць людзі, аб якіх гавораць, што яны майстры на ўсе рукі. Да такіх людзей з «залатымі» рукамі належыць і **Казанцоў**, комсорг цагельнага завода № 1. Па яго ўласных словах, ён мае чатыры спецыяльнасці, кожнай з якіх трэба аддаваць поўны час.

— Я-ж — гаворыць Казанцоў—не толькі комсорг. Гэта ў мяне пятая спецыяльнасць. Прашу заўважыць—дадае ён, — што я яшчэ гарманіст, і не толькі гарманіст, але і балалаечнік, і не толькі балалаечнік, але і планэ...

...мастацкай літаратуры і гаварыць не прыходзіцца. З вялікай натугай успомніў Казанцоў, што калісьці чытаў нешта з Чэхава і Гогаля. А што іменна,— ён не прыпамінае.

Цікавей за ўсё тое, што «драматург» Казанцоў за цэлы год ні разу не быў у тэатры і кіно.

Чатыры «музы» клічуць Казанцова. Кожная вабіць яго да сябе і ён не знае, якой з іх аддацца і таму ён не ўдзельнічае ні ў драматычным, ні ў музычным гуртку. Адсюль комса...

ВЫВУЧАЦЬ СЛАЎНЫЯ ТРАДЫЦЫІ БОЛЬШЭВІЗМА

РАСКАЗЫ СТАРЫХ РАБОЧЫХ АБ РАБОЦЕ ТАВ. СТАЛІНА Ў ЗАКАЎКАЗЬІ

НАШЫМ ГУРТКОМ КІРАВАЎ ТАВАРЫШ СТАЛІН

У 1899 годзе 15-гадовым хлапчуком я прыехаў у Тіфліс і пачаў працаваць у чыгуначных майстэрнях. Жыў я ў свайго дзядзькі Іліко Копалейшвілі. У яго часта бывалі Вано Стуруа. З. Чодрышвілі, Г. Чхеідзе, Аракел Окуашвілі. Там-жа, у гэтым памятным мне доме на Гарыйскай № 4, я ўпершыню ўбачыў таварыша Сталіна.

І ў 1899 і ў 1900 гадах я быў на маёўках, але дрэнна памятаю іх, бо быў тады яшчэ хлапчуком і не мог добра разбірацца ў бачаным. Пасля маёўкі ў 1900 годзе, я пачаў разумець больш, ды і зразумела — з гэтага часу я стаў займацца ў гуртку маладых рабочых, якім кіраваў таварыш Сталін.

Як зараз, я памятаю заняткі гэтага гуртка. Быў там малатабоец Майсурадзе, Копалейшвілі — токар майстэрань, пазней забіты ў часе дэманстрацыі ў Батуме, Джыкідзе, забіты ў 1905 годзе, Томарадзе, які потым пайшоў на катаргу. Усіх нас выхаваў і вырасціў у сваім гуртку таварыш Сталін.

Гурток наш збіраўся для заняткаў кожны раз у другім месцы. Маім абавязкам з'яўлялася паведаміць таварыша Сталіна аб адрасе. Я прыходзіў да яго на Поцій-скую вуліцу, дзе ён жыў у кватэры рабочага Міто Гургенідзе, у скромным бедна абсталяваным пакоі. Звычайна я яго прыводзіў на заняткі гуртка. Быў ён вельмі акуратны, калі куды-небудзь уязджаў, то заўсёды папярэджваў, калі вернецца.

Заняткі гуртка праходзілі вельмі жыва і цікава.

У простай зразумелай форме таварыш Сталін расказваў нам аб задачах рабочых у барацьбе з самадзяржаўем, абучаў асновам палітычнай граматы. Удзельнікі нашага гуртка, натхнёныя сваім кіраўніком, з нецярплівасцю чакалі выпадку, каб рэалізаваць на справе ўсё, да чаго рыхтавала іх партыя і іх настаўнік.

Выпадак гэты хутка прадставіўся. У чыгуначных майстэрнях пачалася забастоўка. Мы, безумоўна, прынялі ў ёй удзел. І як мы абрадваліся, калі таварыш Сталін даручыў нам барацьбу з штрэйкбрэхерамі. **Ён размеркаваў паміж** ...рэвалюцыі, прамога, чоткага ў кожным сваім слове, у кожным сваім адказе.

***

У 1902 годзе таварыш Сталін, знаходзячыся ў той час у Батуме, пачаў падрыхтоўваць арганізацыю дэманстрацыі на вёсцы. Незадоўга перад гэтым у Батуме была дэманстрацыя, якая сустрэла водгук сярод батрацтва і мас працоўнага сялянства.

Для падрыхтоўкі дэманстрацыі з Тіфліса было выклікана некалькі чалавек, у тым ліку і я. Для дэманстрацыі лепш за ўсё падыходзіла вялікая вёска Кулаш каля Батума. Туды на храмавае свята павінна было сабрацца многа народу з суседніх вёсак. Якраз у гэты час і павінна была пачацца дэманстрацыя.

Нас было каля 25 чалавек. Паабедаўшы, мы вышлі на плошчу, густа ўсеяную народам. Нас здзівіла вялікая колькасць паліцыі і стражнікаў. Прыехала нават усё паліцэйскае начальства з Кутаіса. Усё-ж мы рашылі пачаць, сабраліся ў круг, паднялі чырвоны сцяг і панеслі яго. Вакол нас хутка сабраўся натоўп, на які накінуліся паліцэйскія і стражнікі. Многія былі жорстка збіты. Але мы ганарыліся тым, што ўпершыню паднялі ў грузінскай вёсцы чырвоны сцяг.

Сустрэўшы мяне пасля гэтага ў Батуме, таварыш Сталін указаў на рад дапушчаных намі памылак, без якіх дэманстрацыя была-б яшчэ большай і значней. Але і так яна зрабіла вялікае ўражанне. А да прыезду-ж таварыша Сталіна ў Батум меншавікі прапаведвалі, што не толькі ў ваколічных сёлах, але і ў самім Батуме ніякі рэвалюцыйны рух немагчым.

***

Пасля гэтага мне некалькі раз прышлося сустракацца з таварышом Сталіным. Памятаю некалькі яго выступленняў, некалькі прамоў. Рабочыя вельмі любілі яго, і калі было вядома, што дзе-небудзь мяркуецца яго выступленне, то туды збіралася многа народу. Памятаю поспех яго выступлення ў 1905 годзе ў Чыатуры, дзе ён выкрываў меншавікоў. Рабочыя гарнякі ледзь не забілі меншавіка Лорткіпанідзе, прабаваўшага пярэчыць таварышу Сталіну.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

6 кастрычніка совецкі вартавы нарад Градэкоўскага пагранічнага атрада ў складзе двух конных пагранічнікаў у трох кілометрах ад лініі граніцы падвергся нападу з боку перайшоўшага на тэрыторыю СССР атрада Манчжоу-Го колькасцю каля 20 чалавек пад камандай японскага афіцэра. Парушыцелі адкрылі страляніну па конных пагранічніках.

8-га кастрычніка ў тым-жа самым пункце на совецкай тэрыторыі быў заўважан новы японаманчжурскі атрад колькасцю каля 50 чалавек.

Совецкі ўрад заявіў па поваду гэтых парушэнняў граніцы з боку японаманчжурскіх атрадаў катэгарычны пратэст урадам Японіі і Манчжоу-Го.

12-га кастрычніка ў 16 гадзін па хабараўскаму часу японаманчжурскі атрад колькасцю каля 50 чалавек перайшоў граніцу недалёка ад таго-ж пункта, дзе адбылося парушэнне граніцы 6-га і 8-га кастрычніка.

Прайшоўшы ўглыб совецкай тэрыторыі звыш кілометра, японаманчжурскі атрад адкрыў агонь па совецкаму вартавому нараду, які складаўся з двух конных пагранічнікаў. Тады быўшыя прыблізна ў двух з паловай кілометрах ад японаманчжурскага атрада два другія совецкія нарады агульнай колькасцю ў 18 чалавек пасьпяшылі на дапамогу першаму нараду. Японаманчжурскі атрад адкрыў па совецкіх нарадах ружэйны і кулямётны агонь і з мэтай маскіроўкі падпаліў траву, дым ад якой прыкрыў яго. У рэзультаце ўзнікшай перастрэлкі ёсць забітыя і раненыя з ліку совецкіх пагранічнікаў, а таксама, згодна атрыманых вестак, і з японаманчжурскага боку.

Неадкладна пасля атрымання паведамлення аб гэтым парушэнні граніцы совецкі ўрад даручыў свайму паслу ў Токіо заявіць рашучы пратэст. Адначасова совецкі ўрад прапанаваў назначыць змешаную камісію для правядзення расследвання на месцы.

ЗЛЁТ СТАХАНАЎЦАЎ АЎТАТРАКТАРНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

У г. Горкім адбыўся злёт стаханаўцаў аўтатрактарных заводаў Совецкага Саюза. Сотні лепшых ударнікаў сабраліся падзяліцца вопытам асваення стаханаўскіх метадаў работы. Герой злёта — гэта ініцыятар стаханаўскага руху на горкаўскім аўтазаводзе імя Молатава каваль **Бусыгін.**

Следуючы прыкладу майстра адбойнага малатка — героя Данбаса тав. Стаханава. Бусыгін паказаў, якія велізарныя магчымасці мае наша прамысловасць. Ён паказаў, што пры ўмелым скарыстанні машын і тэхнікі можна атрымаць у 2—4 разы больш прадукцыі.

У верасні Александр Бусыгін дабіўся выканання норм, якія перавышаюць амерыканскія, і даў 129 валаў у гадзіну, падвоіўшы тым самым прадукцыйнасць працы. Гэта дасягнута дзякуючы клапатліваму інструктажу людзей, чоткай расстаноўцы іх, гаспадарчым адносінам да абсталявання і роўнаму рытму работы.

У сваім прывітанні злёту стаханаўцаў народны камісар цяжкай прамысловасці тав. **Орджанікідзе** адзначае, што стаханаўска-бусыгінскія метады працы шчыльна падводзяць нас да ажыццяўлення лозунга вялікага Леніна — дагнаць і перагнаць перадавыя ў тэхніка-эканамічных адносінах капіталістычныя краіны Еўропы і Амерыкі.

Злёт прыняў адозву да ўсіх рабочых, інжынераў, тэхнікаў і гаспадарнікаў цяжкай прамысловасці СССР.

ФІНІШ ВЯЛІКАГА ВЕЛАПРАБЕГУ

МАСКВА, 12 кастрычніка. Сёння завершан іспытальны велапрабег, арганізаваны наркаматамі абароны і цяжкай прамысловасці. Удзельнікі велапрабегу прайшлі грандыёзны маршрут у 14.000 кілометраў у самых рознастайных тапаграфічных і кліматычных умовах.

Увесь маршрут пройдзен за рэкордна кароткі тэрмін — 136 дзён. У прабегу прымалі ўдзел 53 фізкультурнікі. Чырвона...

КАПІТАЛЬНЫ РАМОНТ «ЖЭНЕРОЗЫ»

АДЭСА, 11 кастрычніка. (БЕЛТА). На паднятым з морскага дна ЭПРОН'ам грузавым гіганце «Жэнероза» пачат капітальны рамонт. З рамонту «Жэнероза» выйдзе зусім новым пераабсталяваным суднам. Маламоцныя катлы замяняюцца новымі. Абсталёўваецца паравое ацяпленне. Для каманды будуюцца выгодныя і прасторныя каюты, сталовая, ванныя і чырвоны куток.

ЗАКОНЧЫЛАСЯ АЛІМПІЯДА ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ

На заключным вечары прысутнічалі тт. ГІКАЛО, ВАЛКОВІЧ і СААКЯН.

— Цэнтральнаму Комітэту комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі, беларускаму ўраду ад удзельнікаў алімпіяды шчырае, баявое чырвонаармейскае прывітанне! — чуецца гучны голас.

Такім кароткім, уступным словам адкрыўся справаздачны заключны вечар алімпіяды 12 кастрычніка.

Зала поўніцца ад гасцей, якія прышлі паглядзець на самадзейнае мастацтва часцей Беларускай ваеннай акругі. Сярод гасцей тт. **Гікало, Валковіч, Саакян,** члены бюро ЦК КП(б)Б, члены ўрада БССР, рабочыя і работніцы прадпрыемстваў Менска, пісьменнікі, кампазітары, артысты.

Невычарпальная цікавая праграма вечара здалася зусім кароткай, хоць паказ цягнуўся звыш 4 гадзін. Зала гудзела ад гучных воплескаў.

Вечар закончыўся масавым парадам усіх выканаўцаў алімпіяды, якія вышлі на сцэну і віталі прысутных. Раздаваліся гучныя лозунгі ў гонар правадыра народу вялікага **Сталіна,** наркома абароны т. **Варашылава,** у гонар слаўнай Чырвонай арміі.

АРМІЯ ШЧАСЦЯ

Раскошны пладамі наш сказачны сад — СССР, дзе любоўнай рукой мастака-садоўніка — партыі—вырошчваюцца нашы маладыя, сонцам напоеныя таланты.

Асаблівым ачараваннем вее ад алімпіяд **чырвонаармейскай** мастацкай самадзейнасці.

Гэта мастацтва асаблівай і велізарнай сілы ўздзейнічання. Соцыялістычны гераізм, глыбокі аптымізм, свежасць пачуццяў і яснасць думкі, суровая мужнасць лірыкі, заразальнасць смеху, трапнасць і вастрыня «издевки», высокі пафас рамантыкі пролетарскай рэвалюцыі — рысы духоўнага аблічча нашай Чырвонай арміі ўласцівы і яе мастацтву.

І гэта робіць чырвонаармейскае самадзейнае мастацтва бурна маладым, свежым, як вясенні моцны вецер і глыбока ідэйным, разумным. Я перакананы ў тым, што наша чырвонаармейская самадзейнасць ужо з'яўляецца ўзорам для перабудовы ў першую чаргу прафесіянальнай эстрады. Ужо на сёнешні...

мі належыць і Казанцоў, ... орг цагельнага завода № 1. Па яго ўласных словах, ён мае чатыры спецыяльнасці, кожнай з якіх трэба аддаваць пэўны час.

— Я-ж — гаворыць Казанцоў—не толькі комсорг. Гэта ў мяне пятая спецыяльнасць. Прашу заўважыць—дадае ён, — што я яшчэ гарманіст, і не толькі гарманіст, але і балалаечнік, і не толькі балалаечнік, але і планерыст. Але вышэй за ўсё я цаню сваю спецыяльнасць драматурга

Аб тым, што Казанцоў драматург, на заводзе мала хто ведае. Але гэта так. У мінулым годзе ён прыняў удзел у двух пастаноўках драмгуртка, і з таго часу ён лічыць сябе драматургам.

Пры бліжэйшым знаёмстве аказваецца, што «майстар на ўсе рукі» Казанцоў зусім не працуе над сабой. За апошнія два гады ён **не прачытаў ні адной тэарэтычнай кніжкі ці брашуры.** Аб Гогаля. А што іменна,—ён не прыпамінае.

Цікавей за ўсё тое, што «драматург» Казанцоў за цэлы год ні разу не быў у тэатры і кіно.

Чатыры «музы» клічуць Казанцова. Кожная вабіць яго да сябе і ён не знае, якой з іх аддацца і таму ён не ўдзельнічае ні ў драматычным, ні ў музычным гуртку. Адсюль комсамольцам ясна, што гарманіст, балалаечнік, планерыст і драматург Казанцоў па свайму ідэйна-палітычнаму і культурнаму ўзроўню не можа быць добрым комсоргам.

Аб тым, як Казанцоў скарыстоўвае (вярней не скарыстоўвае) свае чатыры спецыяльнасці для арганізацыі здаровага і культурнага адпачынку моладзі пакажам у наступным нумары.

Я. ГЕРЦОВІЧ,
І. КАВАЛЁЎ.

раўнікам. з нецярплівасцю чакалі выпадку, каб рэалізаваць на справе ўсё, да чаго рыхтавала іх партыя і іх настаўнік.

Выпадак гэты хутка прадставіўся. У чыгуначных майстэрнях пачалася забастоўка. Мы, безумоўна, прынялі ў ёй удзел. І як мы абрадваліся, калі таварыш Сталін даручыў нам барацьбу з штрэйкбрэхерамі. **Ён размеркаваў паміж намі пасты на ўсіх вуліцах, якія вялі да завода.** Тут мы павінны былі прымаць усе меры к таму, каб не дапускаць штрэйкбрэхераў у майстэрні.

Амаль увесь год займаліся мы ў гуртку таварыша Сталіна. За гэты час мы многаму навучыліся і атрымалі загартоўку на ўсё жыццё. Вобраз таварыша Сталіна запечатлеўся ў кожным з нас. Як зараз, бачу яго перад сабой — хударлявага, скромнага ў быту і вопратцы, непрымірымага да ворагаў рэ... прыйшлося сустракацца з таварышом Сталіным. Памятаю некалькі яго выступленняў, некалькі прамоў. Рабочыя вельмі любілі яго, і калі было вядома, што дзе-небудзь мяркуецца яго выступленне, то тут дык збіралася многа народу. Памятаю поспех яго выступлення ў 1905 годзе ў Чыатуры, дзе ён выкрываў меншавікоў. Рабочыя гарнякі ледзь не забілі меншавіка Лорткіпанідзе, прабаваўшага пярэчыць таварышу Сталіну.

***

Той, хто раз сустракаўся з таварышом Сталіным, ніколі не забудзе яго скромнасці, мудрасці, умення хутка разабрацца ў падзеях і даць правільныя, ясныя ўказанні, не забудзе яго празорлівасці, яго ўмення выхаваць на ўсё жыццё ў чалавеку самаафярную адданасць справе рабочага класа непрымірымасць да ўсіх ворагаў рэвалюцыі.

П. Д. ХУРЦІЛАВА.

(Газета «Заря Востока» ад 18 верасня 1935 г.).

...бег, арганізаваны наркаматамі абароны і цяжкай прамысловасці. Удзельнікі велапрабегу прайшлі грандыёзны маршрут у 14.000 кілометраў у самых рознастайных тапаграфічных і кліматычных умовах.

Увесь маршрут пройдзен за рэкордна кароткі тэрмін — 136 дзён. У прабегу прымалі ўдзел 53 фізкультурнікі Чырвонай арміі. Асабліва выдатную ролю ў бліскучым правядзенні прабегу адыграў яго камандор, навуковы работнік Акадэміі матарызацыі і механізацыі РСЧА тав. **Барласаў.**

Таварышы Гамарнік і Пятакоў паслалі ўдзельнікам велапрабегу наступную прывітальную тэлеграму:

«Наркамат абароны і Наркамат цяжкай прамысловасці вітаюць і віншуюць усіх удзельнікаў велапрабегу з бліскучым завяршэннем вялікай, важнай і цяжкай справы».

ЭПРОН'ам грузавым ... «Жэнероза» пачат капітальны рамонт. З рамонту «Жэнероза» выйдзе зусім новым пераабсталяваным суднам. Маламоцныя катлы замяняюцца новымі. Абсталёўваецца паравое ацяпленне. Для каманды будуюцца выгодныя і прасторныя каюты, сталовая, ванныя і чырвоны куток.

—о—

ВЯЛІКАЕ ЗЕМЛЕТРАСЕННЕ Ў ТАДЖЫКІСТАНЕ

СТАЛІНАБАД, 11 кастрычніка. У Товіль-Дорынскім горным раёне Таджыкістана адбылося вялікае землетрасенне. Зруйнавана некалькі кішлакоў. Забіта каля 50 чалавек, ранена каля 300. Шмат будынкаў зусім разбураны. Пры Соўнаркоме Таджыкістана створана надзвычайная камісія па ліквідацыі вынікаў землетрасення. У Товіль-Дору адпраўлены ўрачы і медыкаменты. Прыняты меры да перакідкі хлеба, вопраткі і памесцельных прылад.

самадзейнае мастацтва бурна маладым, свежым, як вясенні моцны вецер і глыбока ідэйным, разумным. Я пераконан у тым, што наша чырвонаармейская самадзейнасць ужо з'яўляецца ўзорам для перабудовы ў першую чаргу прафесіянальнай эстрады. Ужо на сёнешні дзень яна нараджае нумары, якія далёка за сабой пакідаюць сярэдні ўзровень нашай эстрады.

Трэцяя алімпіяда чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці Беларускай ваеннай акругі — жывы прыклад усяму сказанаму. Якой цудоўнай і глыбокай зарадкай з'явіліся для мяне дні, у якія я акунуўся ў гэты свет талентлівых самародкаў! Я доўга буду памятаць патэтыку і заражальную вясёласць джаза часці, дзе начальнік палітаддзела тав. **Ермольчык,** а кіраўнік — тав. **Папоў;** мне стаў родным лётчык тав. **Міхальчэнка** — дасканалы танцор, паэт, чытчык, актор-комік; я любуюся каляровасцю пар у беларускіх нацыянальных касцюмах, лёгка і тэмпераментна танцуючых пад кіраўніцтвам тав. **Брусінай** «Лявоніху», «Таўкачыкі», «Юрачку». Дасканалы хор поладкага калектыва пад кіраўніцтвам тав. **Усачова,** цудоўны фінскі жартаўлівы танец (**Матвееў, Каменская, Ермакоў**), сэрца захватваючая разудаласць волжскіх частушак (**Кулікаў, Астаф'еў**), тонкая лірыка спевака тав. **Давідава,** жыццерадасны гумар тав. **Церэшчанка** (лубок «Бабы»), глыбокая нацыянальная форма і ўнутраная артыстычнасць калмыцкага танца (т. **Бімбееў**), спрытнасць, смеласць і прыгожасць акрабатычных груп (напрыклад, група тав. **Кузміна** з Бабруйска). Усяго не пералічыш.

Велізарная ўвага партыі, тав. **Сталіна,** наркома абароны тав. **Варашылава** да справы развіцця чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці адчуваецца ў яе росце. Гэты рост — сведка здароўя, маладосці і парука далейшых поспехаў па выжыванню яшчэ малочыхся недахопаў (недастаткова паказана вучоба, пераймание нядобрых прафесіянальных звычак).

Краіна можа ганарыцца сваімі байцамі, байцы шчаслівы быць сынамі сваёй соцыялістычнай радзімы, якую яны гатовы абараняць да апошняй кроплі крыві па першаму закліку партыі, урада.

І мы горды сваёй Чырвонай арміяй і вітаем яе — надзейнага абаронцу нашага соцыялістычнага будаўніцтва, цудоўную школу новых людзей, новых адносін, калыбель новага мастацтва людзей бяскласавага грамадства.

Заслужаны артыст рэспублікі
ЛЕЎ ЛІТВІНАЎ.

БАРАЦЬБА ЗА ЛЁН—ВАЖНЕЙШЫ УЧАСТАК БАРАЦЬБЫ ЗА БОЛЬШЭВІЦКІЯ КАЛГАСЫ

З прамовы старшыні ЦВК БССР і СССР тав. ЧАРВЯКОВА

НА УСЕБЕЛАРУСКІМ ЗЛЁЦЕ МАЙСТРОЎ ІЛЬНУ

Таварышы калгасніцы! Цэнтральны Камітэт комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі і Народны камісарыят земляробства сабралі лепшых людзей нашых калгасаў — майстроў па апрацоўцы ільну для таго, каб разам з вамі абгаварыць, што нам трэба зрабіць для таго, каб наша рэспубліка заняла па ільну тое месца, якое яна абавязана займаць, як ордэнаносная, **каб беларускі лён быў лепшым па ўсяму Совецкаму Саюзу.**

Справа, як вы бачыце, вельмі сур'ёзная і вельмі адказная. І вось, улічваючы сур'ёзнасць гэтай справы, мы на наш злёт запрасілі таксама лепшых майстроў па ільнаводству з Заходняй вобласці, з якою мы спаборнічаем.

Лён вельмі далікатная культура, але і вельмі ўдзячная. Між іншым гэта не ўсюды зразумелі. У часы ўборкі ў радзе калгасаў мы мелі значныя страты, частка ўраджаю заставалася на полі і тым самым змяншалася багацце калгаснікаў.

З прычыны таго, што мы часта дрэнна апрацоўваем лён, мы з адной і той-жа трасты атрымліваем ... ільну ... меншы нумар.

... тав. **Гваздзецкі** даў мне даведку, у якой гаворыцца, што з цэнтнера трасты нумар 1 у **Сенненскім** раёне атрымана 12,5 проц. ільновалакна сярэднім нумарам 8,3. У **Рагачоўскім** раёне, дзе, відаць, акуратна пастаўлена работа, атрымана ўжо 14,8 проц. ільну. Праўда, нумар ніжэйшы — сёмы. У **Мсціслаўскім** раёне атрымана 12,5 проц. ільновалакна 8 нумару. З трасты № 1,5 у Сенненскім раёне атрымліваецца 15,25 проц., у Лёзнянскім — 17, у Талачынскім — 17,1, у Рагачоўскім — 17,5, а ў Мсціслаўскім — 14 проц. **Мы бачым, што траста аднолькавая, але выхад ільну неаднолькавы.** Гэта залежыць ад таго, як і хто працуе над ільном.

Вось гэтыя прыклады гавораць, што надзвычай важна звярнуць увагу на тое, каб наша калгасная маса — не толькі адны лепшыя людзі, але каб уся калгасная маса — выхоўвалася ў бок уважлівага выканання сваіх абавязкаў.

Нам трэба змагацца за лён, выходзячы з яго вялікага значэння для ўмацавання нашай совецкай дзяржавы, нашай соцыялістычнай радзімы. Нам учора гаварылі аб тым вялікім значэнні, якое мае лён для ўмацавання абароназдольнасці нашай дзяржавы. Самы высокі лён — 22 нумара — патрэбен для таго, каб забяспечыць крылламі нашых лётчыкаў, бо гэты лён ідзе на будаўніцтва самалётаў. Гэты лён нам патрэбен ва ўсіх галінах нашага гаспадарчага жыцця. **Калі мы будзем змагацца як след за лён, мы будзем узмацняць абароназдольнасць нашай краіны, узмацняць яе гаспадарчае і палітычнае становішча.**

Разам з гэтым **барацьба за лён гэта ёсць барацьба за наш добрабыт.** Кожны з вас, хто працуе на ільне, ведае, як гэта выгодна. Гэта культура з'яўляецца золатам і для калгаса, і для самога калгасніка. А нам трэба яшчэ шмат працаваць для паляпшэння нашага добрабыту. Барацьба за паляпшэнне нашага добрабыту павінна быць тым больш мацней, бо яшчэ жывы ўспаміны аб тым цяжкім праклятым становішчы, з якога нас вывела комуністычная партыя, наша Октябрская рэволюцыя.

Вось перада мной выпіска з заявы сялян былой Віцебскай губерні аб тым, як гэтыя сяляне жылі да Октябрскай рэволюцыі.

«Жизнь наша тяжелая, — пішуць яны ў дзяржаўную думу,— если при таких условиях продолжится наша жизнь и дальше, то через 15—30 лет мы станем помирать с голода. Чем мы сейчас кормимся — один бог знает. Если не считать кулаков, крестьяне живут в грязи, в лохмотьях. Закон ограничивает права крестьян, жаловаться некому».

І сапраўды, апрача кулакоў, апрача заможнай часткі вёскі наша сялянства ў дні царызма было асуджана на выміранне ад голаду, хвароб і цемры. Гэта тое, што мы знішчылі, што знішчыла Октябрская рэволюцыя.

Але, таварышы, гэта было ў нас. А вось перада мной дакумент, як жыве беларускі селянін там, дзе пануе капітал — у Польшчы. Гэта выпіска зроблена з польскай буржуазнай газеты. Вось што піша гэта польская буржуазная газета пра жыццё беларускіх сялян у Польшчы:

«Усе мы самі ведаем умовы жыцця ў вёсцы. Карасін уступае месца старажытнай лучыне, смак цукру даўно забыт. Запалкі, калі купляюць, дык па адной штуцы. Найбольш частыя прычыны адсутнасці дзяцей у школе — гэта няхватка вопраткі».

Аб вось другі факт аб тым, як жывуць сяляне на Палессі — гэта быўшая Пінская губерня. «Газета варшавска» піша:

«На Палессі няма чаго есці, недзе знайсці работу. Праязджаючы праз вёскі, можна бачыць натоўпы ходзячых без мэт сялян. На запытанне, што яны робяць, даюць адказ: «галадаем паночак». Яны сапраўды галадаюць»...

Вось, як жыве, таварышы, селянін там, дзе пануе памешчык, дзе пануе буржуазія, дзе пануе капіталіст і паліцэйскі бізун. Гэта страшнае паднявольнае жыццё, якое з'яўляецца нашым мінулым, аб якім памятае старэйшае пакаленне, было знішчана Октябрскай рэволюцыяй. **Совецкая ўлада паказала селяніну шлях, каб канчаткова знішчыць кулацкую кабалу, каб забяспечыць сабе раданае, светлае, заможнае большэвіцкае жыццё.** І гэты шлях указан у статуце сельскагаспадарчай арцелі, статуце, які распрацоўваў пры ўдзеле і па ўказаннях правадыра таварыша **СТАЛІНА.**

І вось, таварышы, што адбываецца там, дзе сапраўды людзі працуюць па-большэвіцку.

Перада мной выступленне калгасніцы **Зыблюк Ганны** з калгаса «Перамога», Негарэльскага сельсовета, Дзяржынскага раёна.

Вось што яна расказала на злёце калгасніц-ударніц:

«Наш калгас арганізаваўся з 5 беднякоў. У нас не было ні адной аграмаджанай каровы, свінні, авечкі. Зараз наш калгас з'яўляецца перадавым. Мы пабудавалі ўжо дзве канюшні, добры свінарнік, кароўнік, ацяплілі, асвятлілі іх, пабудавалі добрую лазню, сушыльню для ільну. Мы выканалі свае абавязкі перад дзяржавай і атрымалі па размеркаванню дастаткова хлеба. Я сама мяшок мукі спытлявала і зараз ем кожны дзень сітны хлеб. Калі-б я была аднаасобніцай, гэтага ніколі-б не мела».

Мы можам знайсці тысячы такіх калгаснікаў, такіх калгасніц, якія цешацца, радуюцца сваім добрым жыццём. І гэта раданае, добрае, шчаслівае жыццё калгаснікі і калгасніцы заваявалі пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі сваёй упартай і добрасумленнай працай, сваёй бязлітаснай барацьбой супроць кулацтва, супроць усіх ворагаў працоўнага народу, супроць усіх ворагаў соцыялістычнага будаўніцтва.

І барацьба за лён — гэта ёсць адна з важнейшых частак барацьбы за большэвіцкія калгасы і за заможнае шчаслівае калгаснае жыццё.

Вы ведаеце, што ў сучасны момант пачалася вайна італьянскіх фашыстаў супроць беднага, цёмнага абісінскага народу. Гэта вайна страшна тым, што яна можа паслужыць пачаткам новай вялікай імперыялістычнай вайны паміж імперыялістычнымі дзяржавамі, а новая імперыялістычная вайна — гэта новае няшчасце, новыя вялікія беды для працоўных усяго свету. Працоўныя ўсяго свету ўзнімаюцца на барацьбу супроць гэтай новай імперыялістычнай вайны.

І моц совецкай дзяржавы, сіла соцыялістычнага будаўніцтва, якая ўзмацняе нашу гаспадарчую ролю, нашу абароназдольнасць, з'яўляецца тым вялікім вагаром, які можа адыграць рашучую ролю ў справе папярэджання новай імперыялістычнай вайны, а калі яна пачнецца, то можа паслужыць вялікім вагаром для таго, каб канчаткова знішчыць ва ўсім свеце капіталістычны лад і ўстанавіць лад соцыялістычны.

І мы сваёй ударнай большэвіцкай работай, барацьбой за лён, за хлеб, за бульбу, за жывёлу, за большэвіцкія калгасы, за заможных калгаснікаў будзем забяспечваць узмацненне нашай дзяржавы, будзем забяспечваць умацаванне рэволюцыі ва ўсім свеце.

СЕННЯ ДЗЕНЬ УРАДЖАЮ І КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ

ПЕРШЫ ЧЭК

Дз «Дня ўраджаю» ў соўгасе ..лкаўка (Магілеўшчына) рыхтуюцца, як да вялікага свята. У ..звычайных умовах будуць сёлета ў соўгасе святкаваць гэты дзень.

Далёка ззаду асталіся тыя гады, калі соўгас не вылазіў з прарыву, калі з дзяржаўнай кішэні дзесяткі і сотні тысяч рублёў браў ён на пакрыццё свайго дэфіцыту. У 1933 г. соўгас меў дэфіцыту 100 тыс. руб., у 1934 г. —50 тыс. руб. Сёлета ў соўгасе становішча змянілася. Пераймаючы вопыт барацьбы лепшых заводаў СССР за рэнтабельнасць, вопыт работы без страт, работы з прыбыткам, рабочы калектыў соўгаса дабіўся выключных поспехаў.

Гаспадарка соўгаса падзяляецца на тры асноўныя цэхі: паляводства, конегадоўля і жывёлагадоўля. Па складзенаму вытворчаму плану на 1935 год соўгас павінен быў атрымаць ад рэалізацыі прадукцыі паляводства 2.768 руб. Атрымаў-жа ён 7.949 руб. Меркавалася атрымаць сярэдняга ўдою ад кароў па 400 літраў. За першыя 9 месяцаў атрымана ўжо ў сярэднім ад кожнай каровы 1.662 літры. Сабекошт літра малака—па плану .. кап. Фактычны сабекошт — ..7 кап.

Усё пагалоўе соўгаса—і коні, жывёла—ў становішчы вышэйсярэдняй упітанасці. Тым не менш соўгас мае тысячу рублёў эканоміі на ўтрыманне пагалоўя .. плану, трэба было выгадаваць .. цэлят ацёлу гэтага года, а выгадавана ў соўгасе 120. Па плану, каб выгадаваць жарабё.. 6 месяцаў патрэбна было выдаткаваць 1.700 руб., а выдаткавана па 170 рублёў. А ў выніку **замест 47.000 рублёў страт, як гэта прадугледжана планам, соўгас мае сёлета атрымаць 20.000 руб. чыстага прыбытку.** Дырэкцыя соўгаса поўнасцю адмовілася ад дзяржаўнай датацыі і гэтымі днямі прывезла Наркамзему **чэк на 10.000 рублёў—першы прыбытак, атрыманы соўгасам.**

Лепшыя ўдарнікі соўгаса, даглядчыкі і даглядчыцы конскага пагалоўя і жывёлы—тт. **Монгін, Глякава Анна, Балашэнка Пракоп, Гумінскі, Булаўка**—з'яўляюцца асноўнымі арганізатарамі гэтай перамогі, атрыманай соўгасам. Праводзячы соцыялістычнае спаборніцтва, арганізаваўшы добры догляд, узняўшы прадукцыйнасць працы і перавёўшы аплату працы на індывідуальную здзельшчыну, яны дабіліся рэкордных поспехаў у доглядзе жывёлы.

Сёння, у «Дзень ураджаю», рабочы калектыў соўгаса ўрачыста адсвяткуе атрыманую ім перамогу. За ўдачную работу Наркамзем асігнуў рабочым соўгаса 22.000 руб. на ўстаноўку гукавога кіно. Для кіно абсталяван зал на 200 месц. Першы гукавы фільм рабочыя соўгаса ўбачаць сёння.

Соўгас Дашкаўка сёння—першы рэнтабельны соўгас у БССР, першы соўгас, які пачынае даваць прыбытак. Вось чаму ў яго трэба вучыцца бальшэвіцкай арганізаванасці, вучыцца як упарта ўсім рабочым калектывам працаваць над ператварэннем усіх нашых соўгасаў у рэнтабельныя дзяржаўныя прадпрыемствы.

Л. КАПЛАН.

ПРОЛЕТАРСКАЯ ДАПАМОГА

Гатаўскі сельсовет, Менскага раёна, у 1930 годзе быў адным з самых адстаючых у раёне Дрэнна ішла калектывізацыя, здача хлеба дзяржаве, бягучыя сельскагаспадарчыя работы. У гэты час рабочы калектыў завода «Бальшэвік» узяў шэфства над сельсоветам. Кожны цэх быў прымацован да населенага пункта.

На сходах калгаснікаў і аднаасобнікаў рабочыя-агітатары расказвалі аб выгадах калгаснага гаспадарання, аб мощы калектыву. ..

Уплыў пролетарскага горада, аднаго з лепшых яго рабочых калектываў, сказаўся перш за ўсё ў арганізацыі соцыялістычнага спаборніцтва. Брыгадзіры цэхаў пачалі спаборніцтва з брыгадзірамі калгасаў. Калгасы ўступілі ў спаборніцтва паміж сабой. Шэфы разам з прэзідыумам сельсовета абвясцілі конкурс на лепшае выкананне сельскагаспадарчых работ. Ход спаборніцтва асвятляўся на «дошках тэмпаў». Вынікі спаборніцтва падводзіліся на пленумах ..

Старшыня калгаса

Чатыры дні Кірыл Анісімавіч Цішчанка не быў у калгасе. Выпала так, што трэба было адлучыцца ў Гомель, каб закупіць розныя гаспадарчыя рэчы для калгаса. Пад вечар чацвертага дня ён прыехаў і прывёз тры сотні куранят «белы легорн».

Старшыню калгаса сустрэлі прыемнымі паведамленнямі, што бульбу пачалі капаць і вязуць на заготпункт, што лён на сцелішчах паспявае, а на роўным 15-гектарным пляцы, дзе неўзабаве вырастуць у стройным парадку гаспадарчыя будынкі калгаса, пачалі будаваць вялікую студню.

На кватэру Кірыла Анісімавіча пачалі зыходзіцца калгаснікі. Адны ішлі, каб атрымаць прывезеных куранят, другія — паслухаць навіны, трэція — падзяліцца сваімі калгаснымі навінамі, абмеркаваць сякія-такія пытанні. Усяго толькі 4 дні старшыня калгаса не быў дома, а за гэты час так многа змен адбылося ў калгасе.

Куранят прышлося дзяліць вельмі доўга — кожны жадаў завесці пародзістую птушку. Потым пачаліся распыты, чым іх карміць, а, заадно, ужо як гадаваць качак. У гэтым годзе амаль кожны калгаснік завёў сабе качак.

На двары, з асядаючай на траву расой, з узнімаючымся начным туманам паноўз шэры змрок. У хаце запалілі лямпу. Кірыл Анісімавіч сядзіць на ўслоне і разважае:

— Быў я ў парку і музеі... Да чаго-ж прыгожа музыка іграе, усе гуляюць. А як апранаюцца — дзіву даешся! І трэба толькі падумаць, што калісьці гэтым уладаў адзін чалавек — князь Паскевіч. Сабе ложкі спраўлялі каштоўнасцю ў 160 тысяч, а нас у такой цемры трымалі...

— Адзін ложак 160 тысяч каштаваў? — здзіўлена перапытаў калгасны сталяр: — Гэта-ж калісь можна было за такія грошы ўвесь раён з усімі нашымі патрахамі купіць...

А зараз?

— Зараз — у адным нашым калгасе маемасці будзе больш чым на 160 тысяч. Адна толькі аўтамашына што каштуе...

Загаварылі пра аўтамашыну: куды ездзілі, што перавозілі, ці многа зарабілі за гэтыя дні.

У пароз незаметна для ўсіх прымасціўся на зэдліку з адкры..

— Кніжкі чытаў.

— Якія? — не адставаў ад яго Кірыл Анісімавіч.

— «Мать» — Горкага...

— А ну, раскажы пра што там пішацца?

Іван мяўся і не ведаў што гаварыць, па ўсяму было відна, што ён гэтай кніжкі не чытаў.

І Кірыл Анісімавіч пачаў «чытаць» яму натацыі:

— Ты-ж яшчэ малады, на тваё лячэнне калгас затраціў больш 400 руб. грошай, дае табе хлеб. Пра цябе калгас думае, ты-ж пра сябе не жадаеш падумаць. А з цябе-б, можа, вырас рахункавод для калгаса, ці яшчэ хто-небудзь. Усё-такі стаў-бы карысным работнікам. Паглядзі колькі вучыцца моладзі з нашага калгаса.

Так, з калгаса імя Чарвякова ў адных толькі інстытутах ды тэхнікумах вучыцца больш 20 чалавек. З сям'і Агаф'і Пашкевіч усе дзеці вучобу прайшлі. Грыгор працаваў начальнікам пагранахоўы ў Туркестане, а зараз у Маскве. Адам — танкіст, самы меншы сын перайшоў у шосты клас, вучыліся і дочкі: Ганна скончыла ў Менску мединстытут, Варвара — курсы дэзінфектараў, Мар'я загадвае ў Менску дзіцячым домам, Усця — на рабфаку. У сям'і Цімашэнкаў адзін сын — Іван — скончыў Ленінградскі пединстытут, другі — Тарас — камандзір палка...

— А ты кім думаеш быць? Ну, кім, скажы? Не, хлопец, бацькі ў цябе няма, то я за цябе адказваю. Зараз такі метад, вазьму — буду даваць заданні і правяраць, як ты іх выканаеш.

Гутарка была скончана, калі дагаварыліся, што заўтра брыгады будуць капаць бульбу і падымаць выбарачным парадкам лён са сцелішч і што аўтамашына ў Прапойск не пойдзе, а студню глыбей капаць не трэба — вады хопіць і так.

***

Раніцой Кірыл Анісімавіч абышоў брыгады, сад, зайшоў на цагельню, дзе астывалі першыя выпаленыя тысячы цаглін. Узяў цагліну ў рукі, пастукаў па ёй пальцам.

— Звініць, — ціха дабавіў ён: — Думаем расшырыць свой горан, усё-такі даходны артыкул для калгаса... Потым зайшоў да новага калодзежа пасмакаваць ваду, і як адарваў губы ад вядра, падумаў:

— Вось ужо пабудаваны два гумны ўмясцімасцю па 500 вазоў збожжа кожнае. У двух брыгадах пабудаваны канюшні. Пабудаван кароўнік на 100 галоў, цялятнік, свінарнік. Зараз будуем дзве лазні. Каля гаспадарчых будынкаў будзе пабудавана і праўленне калгаса. Гэта будзе, калі можна так сказаць, наш гаспадарчы гарадок.

Запацелы, пад хату старшыні калгаса пад'ехаў на веласіпедзе тэхнік-будаўнік з райза. І не паспеў яшчэ адчыніць дзверы:

— Цішчанка, ведаеш што я табе павінен адну навіну сказаць, калі злавацца не будзеш.

— Гавары, чаго там злавацца...

— У вашым калгасе намецілі пабудаваць зерназушыльню. Вось план — трэба дзве еўні, цэгла, гонта на дах... Ідзем выбіраць месца...

Ідучы з тэхнікам, Цішчанка яго тарапіў — вечарам трэба было яшчэ з'явіцца на пленум сельсовета. У галаве старшыні калгаса былі новыя думкі; ён думаў зараз, каб у нядаўна прынятага калгасніка Гільцова Нікалая хата была з чатырма вокнамі, а на двара раўла карова.

М. ВІШНЕЎСКІ.

Прапойск, калгас імя Чарвякова.

У Аграззакабінет НКЗ БССР дастаўлены ўзоры вінаграду, вырашчанага ў Рагачове настаўнікам т. Рутkоўскім. Гэты вінаград не ўступае якасці вінаграду Каўказа і Крыма.

НА ЗДЫМКУ—загадчык агразоакамбіната т. Васілеўскі разглядае вінаград.

Фото В. РАСКІНА.

РЭКОРДНЫ УРАДЖАЙ БУЛЬБЫ НА ПАЛЕССІ

МОЗЫР. (**Карэсп. «Звязды»**).

Вялікімі курганамі выглядаюць капцы бульбы на чыстым калгасным полі. Выраслі яны ў рэзультаце ўпартай барацьбы калгаснікаў за рэкордны ураджай.

Пагаварыце са старшынямі калгасаў Палесся. Многія з іх вам раскажуць, што сёлета, як правіла, бульба садзілася па зябліву, галоўным чынам на ўгноенай глебе. Апрацоўка была праведзена добраякасна. Бульба своечасова баранавалася і акучвалася. Таму і ўрадзіла яна, як кажуць, на славу.

Возьмем, к прыкладу, сельскагаспадарчую арцель **імя Варашылава**, Бяроваўскага сельсовета, на Мазыршчыне. Там сёлета сапраўды рэкордны ўраджай бульбы. У асобных гектараў збіралі па 175 цэнтнераў. Ніжэй 150 цэнтнераў не даў ні адзін гектар.

Калгаснікі старажылы расказваюць, што такога высокага ўраджаю на сваім жыцці яны не бачылі. Таму і бульбы ніколі столькі не мелі.

Папярэднія падлікі паказваюць, што на працадзень прыдзецца па 16 кілаграмаў. А гэта значыць, што калгасныя двары, маючыя па 300—400 працадзён, атрымаюць па 300—400 пудоў бульбы. А такіх двароў у калгасе большасць. Асобныя двары, якія маюць 3—4 працаздольных калгаснікаў, атрымаюць па 500—600 пудоў бульбы. Да гэтага трэба дадаць яшчэ па 150—200 пудоў, накапаных

а калектывізацыя, здача хлеба ...ржаве, бягучыя сельскагаспа...чыя работы. У гэты час рабочы ...ектыў завода «Большэвік» узяў ...фства над сельсоветам. Кожны ... быў прымацован да населена... пункта.

На сходах калгаснікаў і адна...обнікаў рабочыя-агітатары рас...вялі аб выгадах калгаснага ...спадарання, аб моцы калектыву, ... новым радасным жыцці, якое ...жна атрымаць толькі ў калгасе. ...ы расказвалі аб тым, як завод ...ольшэвік» заваяваў сабе пера...вое месца ў рэспубліцы, аб сваіх ...шых людзях, іх вопыце рабо..., аб соцыялістычным спаборні...ве і ўдарніцтве і заклікалі ся...н вучыцца іх вопыту работы.

Разам з гэтым яны аказвалі ...актычную дапамогу ў рамонце ...вентару, наладжанні культурна...савай работы і т. д.

На завод пачалі прыязджаць з ...казнымі візітамі калгаснікі, ак...твісты вёскі. Яны знаёміліся з ...водскім жыццём, з пастаноўкай ...цыялістычнага спаборніцтва і ...ё больш пераконваліся, што ...ькі ў калектыўнай рабоце ключ ... лепшага жыцця.

Паміж рабочым калектывам і ...лгаснікамі і працоўнымі адна...обнікамі ўсё больш устанаўляла...і мацнела штодзенная сувязь. Рэ...льтаты хутка сказаліся. Працоў...ія аднаасобнікі выкрылі контр...валюцыйную работу кулакоў су...оць калектывізацыі і ўсёй ма...й пашлі ў калгасы. У 1933 г... Гатаўскі сельсовет быў поў...сцю калектывізован і вышаў у ...ршыя рады па раёну.

Зараз рабочы калектыў завода ...ольшэвік» шэфствуе над Сама...лавіцкім сельсоветам.

...спаборніцтва. Брыгадзіры цэхаў пачалі спаборніцтва з брыгадзірамі калгасаў. Калгасы ўступілі ў спаборніцтва паміж сабой. Шэфы разам з прэзідыумам сельсовета абвясцілі конкурс на лепшае выкананне сельскагаспадарчых работ. Ход спаборніцтва асвятляўся на «дошках тэмпаў». Вынікі спаборніцтва падводзіліся на пленумах сельсовета, на сходах калгаснікаў з удзелам шэфаў. Першую прэмію па ўборцы і выкананню абавязкаў перад дзяржавай атрымаў калгас імя Варашылава.

Пры дапамозе шэфаў у калгасах сельсовета была арганізавана вучоба брыгадзіраў і актыва. 40 чалавек прайшлі праграму агратэхмінімума. Для кіраўніцтва вучобай шэфкуст прыцягнуў навуковыя сілы Беларускай акадэміі навук.

Расце культура падшэфных калгасаў. У калгасе імя Варашылава ёсць клуб, больніца, хата-радзільня. У цэнтры сельсовета — амбулаторыя і зубны габінет. Ва ўсіх калгасах ёсць дзіцячыя яслі.

Сельсовет па выкананню ўсіх сельскагаспадарчых кампаній вышаў у першыя рады па Менскаму раёну і заваяваў пераходны сцяг гаркома партыі.

На заводзе «Большэвік» стварыўся моцны шэфскі актыў. Першы энтузіяст гэтай справы — старшыня шэфкуста стары рабочы завода т. **Крыгерман**, стругальшчык **Мірскі**, машыніст **Максімаў** і інш.

Зараз кіраўніцтва шэфкуста працуе над арганізацыяй сапраўднага масавага ўзаемнага індывідуальнага спаборніцтва паміж асобнымі рабочымі і калгаснікамі.

Р. ДОДЗІН.

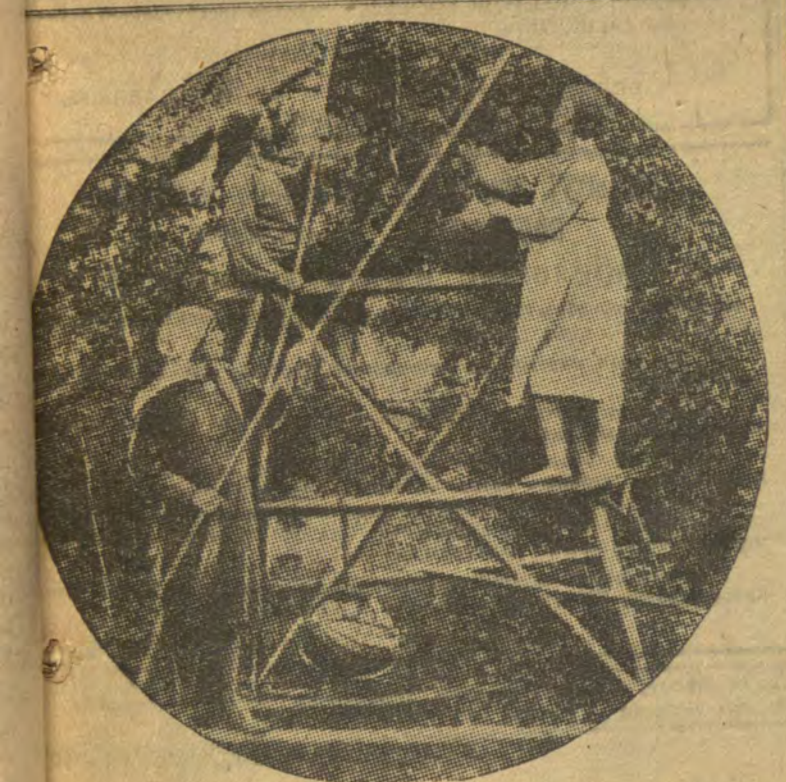

...лікі ўраджай фруктаў у калгасе імя XIII з'езда КП(б)Б, Талачын...ага раёна. НА ЗДЫМКУ—знімаюць яблыкі.

А зараз?

— Зараз — у адным нашым калгасе маемасці будзе больш чым на 160 тысяч. Адна толькі аўтамашына што каштуе...

Загаварылі пра аўтамашыну: куды ездзілі, што перавозілі, ці многа зарабілі за гэтыя дні.

У парозе незаметна для ўсіх прымасціўся на зэдліку з адкрытым ротам, быццам ён не вушамі, а ротам ловіць словы, падростак-інваліл Іван Гільцоў.

— Гэта і ты тут? — раптам звярнуўся да яго Цішчанка.

— Што-ж ты за гэтыя дні прачытаў?

Іван закрыў рот, паджаў пад сябе здаровую нагу, а хворую яшчэ больш выставіў.

Весела калгаснікі праводзяць свой адпачынак. НА ЗДЫМКУ — калгасныя гарманісты ў калгасе імя Кірава, Брагінскага раёна.
Фото ЦАЛУЙКІ.

Вечарам у калгасе

З-за небасхілу выплыў круглы месяц, кідаючы халоднае святло на замоўкшую ў вячэрнім змроку зямлю. Скончыўся рабочы дзень на полі, у дзіцячых яслях, у кузні. Ціха на калгаснай вуліцы.

Раптам вячэрнюю цішыню разарвалі гукі гармоніка і вясёлыя песні дзяўчат:

Адказала прама Васі:
Не прыходзь больш да мяне, —
Калі будзеш ты ў калгасе,
Выйду замуж за цябе.
Мая мілка чыста жне,
Акуратна вяжа.
І на полі, і ў гульні
Прыклады пакажа.
Ты іграй, мая гармошка,
Галасіста песні пой.
За ўдарную работу
Прэміраван я табой.

Песня разносіцца далёка па палях, рэхам адгукаецца ў сіняй далечы, і яшчэ не паспеў змрок, як новыя галасы зацягваюць новую песню пра шчасце і радасць, пра каханне і маладосць.

***

Ніяк не ўправіцца выйсці на песню Гуцава Параска. Прыехаў муж яе Саўка з калгаснага двара і прывёз цэлы воз хлеба. Саўка стаіць, прытуліўшыся спіной да каня, ды рагоча: — Першы аванс на працадні атрымаў — пяцьдзесят пудоў хлеба. Ніколі ў жыцці ён столькі хлеба не меў. А тут адразу столькі, ды будзе яшчэ ў тры разы больш пры канчатковым размеркаванні даходаў.

Стаіць Саўка ды рагоча. Рагатала-б таксама і Параска, але ў яе турбота — куды столькі хлеба падзець, хоць сама з хаты ўходзь. Далучылася-б яна да дзяўчат, каб песню пра калгаснае шчасце зацягнуць, але прыходзіцца пачакаць — трэба хлеб упарадкаваць. Работы нямала, а Саўкі ўжо няма. Пайшоў.

***

Саўка спяшаўся на пасяджэнне праўлення калгаса. Нахіліўшыся над сталом, прысутныя ўважліва ўглядаліся ў лічбы, якія выводзіў старшыня калгаса тав. Карака.

Адносна зерневых пытанне ў калгасе ўжо вырашана — будзе 4 кілограмы на працадзень. Цяпер трэба вырашыць пытанне з бульбай. Тав. Карака дакладвае. Сеяў калгас 240 гектараў бульбы. Урадзіла сёлета ў сярэднім з гектара не менш 120 цэнтнераў. Будзе безумоўна больш. Але можна ўжо лічыць, што, самае малое, збярэм 28 тыс. цэнтнераў бульбы. Разлічыўшыся з дзяржавай, засыпаўшы насенны, страхавы і фуражны фонды астанецца для размеркавання на працадні 19 тыс. цэнтнераў. Калі лічыць, што працадзён у калгасе за год будзе 100 тысяч, значыць 19 кілаграмаў на працадзень.

Пераконваць прысутных не трэба было. Лічбы наглядныя і пераконваючыя. Дзегцяроў паспеў падлічыць ужо, што на свае 800 працадзён ён атрымае каля тысячы пудоў бульбы. Што з ёю зрабіць, ён яшчэ не вырашыў. Тут-жа ён заявіў, што некалькі сот пудоў прадасць дзяржаве.

***

Скончылася пасяджэнне праўлення, і Карака пайшоў дадому рыхтаваць даклад для схода, прысвечанага «Дню ўраджаю і калектывізацыі».

У калгасным клубе комсамольцы працуюць над падрыхтоўкай дыяграм, наглядна паказваючых большэвіцкую арганізаванасць калгаса і рост калгаснай заможнасці.

Першая дыяграма — аб росце зямельнай плошчы калгаса. У 1933 г. у калгасе было ворыўнай зямлі 396 гектараў, у 1934 г. — 467 гектараў, у 1935 г. — 1.230 гектараў. Сенажаці, адпаведна, было: 152, 196 і 700 гектараў.

Другая дыяграма — аб росце ўраджайнасці. У 1933 г. ураджай жыта быў 6 цнт. з га, у 1934 г. —6,6, у 1935 г. — 13,4 цэнтнера. Аўса, адпаведна, было: 7,9 і 10 цэнтнераў з гектара. Бульбы— 63, 92 і 120. Пшаніцы ў 1934 г. было 8 цэнтнераў, у 1935 г. — 12 цэнтнераў.

Трэцяя дыяграма — аб росце калгаснага пагалоўя. Рагатай жывёлы ў 1933 г. было 67 галоў, у 1934 г. — 110, у 1935 г.—196. Коней, адпаведна, — 86, 140 і 364.

Чацвертая дыяграма — аб росце кошту працадня. У 1932 г. зернавых размяркоўвалі на працадзень 0,4 клг., у 1933 г. — 0,8 клг., у 1934 г.—2,2 клг., у 1935 годзе—4 клг. Бульбы, адпаведна, —3,5 клг., 3,5 клг., 8 клг. і 19 клг.

Над усімі гэтымі дыяграмамі комсамольцы дагаварыліся напісаць, што ў калгасе 456 гаспадарак і што вёска калектывізавана на 98 процантаў.

***

Калгасныя спевакі, якія нядаўна зацягнулі песню на калгаснай вуліцы, забраліся ўжо ў сад. Ужо тут раздаюцца вясёлыя гукі гармоніка і новыя песні.

Шпарчэй ход, калгасны трактар,
Рэж плугамі цаліну.
Мы заможнымі ўжо сталі.
Шчыра дзякуй Сталіну.

Любуюцца старыя на прыгожае жыццё калгаснай моладзі, і яны збіраюцца сюды і ў такт з моладдзю напяваюць:

З новым сталінскім статутам
Багацее наш калгас.
Ўсе адзеты і абуты.
Ёсць усё цяпер у нас.
Сып, гармонік, рэж і рэж!
Не спаткаеш цяпер меж.
Нам зямля цяпер, бясспрэчна,
Замацована навечна.

Г. КУШНЯРОЎ.

Калгас «Чырвоны маяк», Добрушскага раёна.

...бе. Апрацоўка была праведзена добраякасна. Бульба своечасова баранавалася і акучвалася. Таму і ўрадзіла яна, як кажуць, на славу.

Возьмем, к прыкладу, сельскагаспадарчую арцель **імя Варашылава**, Бярозаўскага сельсовета, на Мазыршчыне. Там сёлета сапраўды рэкордны ўраджай бульбы. У сярэднім кожны гектар даў 160 цэнтнераў бульбы, а з па...

...што калгасныя двары, ... 300—400 працадзён, атрымаюць па 300—400 пудоў бульбы. А такіх двароў у калгасе большасць. Асобныя двары, якія маюць 3—4 працаздольных калгаснікаў, атрымаюць па 500—600 пудоў бульбы. Да гэтага трэба дадаць яшчэ па 150—200 пудоў, накапаных са свайго ўчастка.

Р. ФРАЛОЎ.

НАСУСТРАЧ ВЯЛІКАЙ ГАДАВІНЕ

Набліжаюцца дні святкавання XVIII гадавіны Окцябрскай рэвалюцыі. Да свята ўжо рыхтуюцца самыя шырокія народныя масы нашай краіны.

Гіганцкі рост добрабыту ўсіх слаёў працоўных, сапраўдная заможнасць, прышоўшая ў працоўную сям'ю, моцна адчувальны рост культурнасці накладаюць яркі адбітак на падрыхтоўку да свят. Ініцыятыва і выдумка праяўляюцца ў самых рознастайных формах і ствараюць рознахарактарны малюнак сапраўды народнага свята.

Аб гэтым расказваецца ў дзесятках паведамленняў старшынь калгасаў усіх раёнаў БССР, якія штодня прыбываюць у рэдакцыю.

Сёння мы друкуем паведамленні, якія паказваюць падрыхтоўку да свята ў калгасах **Замастоцкага** сельсовета, Багушэўскага раёна, і гэтым пачынаем паказ калгаснай ініцыятывы, накіраванай на найбольш дастойнае, святочнае і яркае правядзенне вялікай Окцябрскай гадавіны.

МЁД НА ПРАЦАДЗЕНЬ

Упершыню ў гэтым годзе мы будзем праводзіць вялікае свята ў сваім уласным клубе. Пад клуб мы скарысталі былы кулацкі дом. Купляем гармонік.

Кожнаму калгасніку к святу мы выдаем у лік працадзён па поўкілограма мёду.

ГРЫШАНОЎ,
старшыня калгаса «Чырвоны пахар».

—o—

НОВЫ КЛУБ І ЛАЗНЯ

Наш калгас **«Малая Чарніца»** рыхтуецца да 18 гадавіны Окцябра. Напярэдадні свята нашы калгаснікі будуць мыцца ў **новай добра абсталяванай калгаснай лазні**, пабудова якой канчаецца ў бліжэйшыя дні. Урачыстыя вечары будзем праводзіць у **новым калгасным клубе**, да абсталявання якога таксама прыступілі. Клуб радыёфікуецца.

ПЛАСКУНОЎ,
старшыня калгаса «Малая Чарніца».

—o—

ЦАРКВУ ПЕРАТВАРАЕМ У ШКОЛУ

Здзяйсняецца даўнішняя мара калгаснікаў арцелі **імя Яраслаўскага**: да 18-й гадавіны Окцябра **ў нас будзе свая школа**, якую мы зараз канчаем будаваць. Асноўным памяшканнем школы з'яўляецца былая царква.

Новая школа — вялікая радасць не толькі для дзяцей, але і для дарослых.

ГАЛУБЦОЎ,
старшыня калгаса імя Яраслаўскага.

СВОЙ ВЕТЭРЫНАРНЫ ПУНКТ

Пры нашым Замастоцкім сельсовеце арганізуецца свой ветэрынарны пункт. Доктар і фельчар прыступілі ўжо да работы. Ветэрынарную лячэбніцу будуем у калгасе **імя Варашылава**, які знаходзіцца ў цэнтры сельсовета.

Ветпункт — даўняя мара ўсіх нашых калгаснікаў.

БОЯСАЎ,
старшыня Замастоцкага сельсовета.

—o—

ЛЕПШЫМ УДАРНІКАМ РАМАНТУЕМ ХАТЫ

Нашы лепшыя калгаснікі-ўдарнікі сустракаюць Окцябрскае свята ў добра адрамантаваных хатах.

Так, мы ўжо адрамантавалі хаты **Івановай** Маланкі, **Сімянкова** Парфена і **Казакова**. Івановай мы адрамантавалі таксама хлеў для каровы.

Пачалі рамантаваць і абсталёўваць клуб.

БУХАЎЦОЎ,
старшыня калгаса «Чырвоныя Зарыбенкі».

—o—

АСОАВІЯХІМАЎСКАЯ КАНЮШНЯ

Моладзь нашага калгаса **«Чырвоны партызан»** рыхтуецца дастойна сустрэць вялікую гадавіну. **Святкаваць будзем у новым клубе.** Арганізоўваем драматычны і харавы гурткі. Я асабіста гэтымі днямі купляю сабе патэфон. У цэнтры нашай увагі завяршэнне пабудовы да свята ўзорнай асоавіяхімаўскай канюшні.

РУЛЕЎ,
калгаснік-ударнік калгаса «Чырвоны партызан».

СТАЛІЦА
ОРДЭНАНОСНАЙ БССР

ЛЕНІНСКАЯ ВУЛІЦА

Не раз задаюць пытанне, якая вуліца сталіцы лепшая. Шумная, доўгая Совецкая? Ціхая скромная вуліца імя Карла Маркса? Ці кіпучая франтаватая Ленінская?

Былая Губернатарская вуліца, дзе звілі сабе гняздо буйнейшыя багацеі горада — Поляк, Бройда, Маляўскі, Фрэнкель, была вуліцай нажывы. Тут кожны кавалачак плошчы быў прысвечан камерцыі. Не гледзячы на тое, што гэта была вуліца буржуазіі і дваранства, яна была дрэнна ўпарадкавана. Булыжны брук, маленькія цёмныя двары. Толькі адна конка «ўпрыгожвала» гэту вуліцу. Пнуліся коні, сумна пазвоньваў званочак.

На гэтай вуліцы можна зараз прасачыць, як вырас совецкі гандаль. Вялікія рознастайныя магазіны, культурна і прыгожа абсталяваныя. Булачныя, малочныя, фруктовыя, каўбасныя, галантарэйныя, абутковыя, гатовага адзення.

У доме, які да рэволюцыі належаў купцу Маляўскаму, зараз знаходзіцца швэйная фабрыка індывідуальных заказаў. Толькі цяпер над домам надбудаваны яшчэ два паверхі. Дом былой гарадской управы таксама з надбудовай. Тут галоўнае кіраўніцтва рабоча-сялянскай міліцыі.

Казённая 8-класная гімназія з карцэрам і салдацкім рэжымам стала совецкай 10-класнай школай. У ёй выхоўваюцца ў комуністычным духу сотні дзяцей. На рагу вуліцы імя Кірава Беларуская акадэмія навук — цэнтр навуковай думкі рэспублікі.

На месцы захудалай «яўрэйскай» больніцы, якая існавала на сродкі дабрачыннасці кучкі ліцамераў-багацеяў, першая совецкая больніца з шматлікімі аддзяленнямі. Тут арганізован інстытут хуткай дапамогі.

Вуліца канчаецца ля трамвайных рэек, якія вядуць да былой Ляхаўкі, цэнтра індустрыі горада.

Паглядзіце на вуліцу вечарам. Тысячамі агнёў зэяюць вітрыны. Бліскучы асфальт ярка асвятляецца безліччу электрычных ліхтароў. Рознакаляровымі агеньчыкамі свецяцца электрыфікаваныя

ПАРАШУТНАЯ ВЫШКА Ў КЛІМАВІЧАХ

КЛІМАВІЧЫ. 1 верасня гэтага года ў Клімавічах была адкрыта парашутная вышка. За кароткі час вышку наведалі сотні працоўных раённага цэнтра і раёна. З парашутам прыгаюць не толькі моладзь, але пажылыя мужчыны і жанчыны.

В. А. МІНАЎ.

РАЁННЫЯ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫЯ ВЫСТАЎКІ

З 14 кастрычніка па 1 лістапада ва ўсіх раёнах БССР праводзяцца раённыя сельскагаспадарчыя выстаўкі, прысвечаныя дню ўраджаю і калектывізацыі.

У Менску выстаўка адкрыецца 18 кастрычніка на іпадроме імя Будзённага. 45 калгасаў прадставяць свае экспанаты. Выставачныя камісіі ўжо адабралі для выстаўкі каля 400 галоў жывёлы. Найбольшую колькасць экспанатаў прадставяць калгасы «Новы быт», імя Войкава, «Ленінскі шлях» і інш.

СВЯТОЧНЫ ПАДАРУНАК РАБОЧЫМ ЛЕНІНГРАДА

НАРОЎЛЯ. 13 кастрычніка (БЕЛТА). Да XVIII гадавіны Окцябра калгасы Нараўляншчыны рыхтуюць для рабочых Ленінграда чырвоны эшалон розных сельскагаспадарчых прадуктаў: мяса, масла, птушкі, мёду, гародніны, бульбы і інш. Першымі прывезлі мяса, масла і інш. прадукты калгасы «Адраджэнне», «Шлях соцыялізма» і «Комінтэрн».

Закрыццё летняга спартыўнага сезона

Фізкультурная масоўка, якая адбылася 12 кастрычніка на стадыёне «Дынамо», была прысвечана закрыццю летняга спартыўнага сезона.

Масоўка пачалася футбольным матчам дзіцячых каманд — «Дынамо» і школы № 5. Дынамаўцы забілі сваім «праціўнікам» тры мячы.

Ім на змену вышлі «старычкі». Стаж гэтых футбалістаў — 10—20 гадоў футбольнай ігры. Многія з іх ужо звыш 5 год як не выходзілі на футбольнае поле. Усё-ж сустрэча «старычкоў» была самай цікавай у футбольнай праграме.

Зацікаўленасць выклікаў самы склад каманд. Вароты профсаюзаў абараняў Франц Шахціч — былы галкіпер зборнай каманды Аўстрыі, якая аспрэчвала першынства свету. Вароты «Дынамо» абараняў вядомы кампазітар БССР Міхаіл Іваноў.

На шостай мінуце цэнтр нападу каманды «Дынамо» т. Піскун уводзіць у вароты профсаюзаў першы мяч. Хутка цэнтр нападу профсаюзаў т. Кубліцкі расквітаўся з дынамаўцамі. Піскун зноў уводзіць другі мяч, але правы край профсаюзаў т. Андрыкачэц ураўноўвае лік.

Па варотах профсаюзаў б'юць 11-метровы штрафны ўдар — пендэль. Вратар Шахціч спакойна чакае мяча і спрытна падае на яго. Адзін за адным Левітан і Кубліцкі забіваюць мяч у вароты «Дынамо». Ігра канчаецца з лікам 4:2 у карысць профсаюзаў.

Расчараванне прынесла сустрэча першаразраднікаў «Дынамо» з другой камандай горада. Вынікі ігры 3:1 у карысць «Дынамо». Сустрэча сябе не апраўдала. Футбалісты ігралі груба, хуліганілі, штурхаліся рукамі, білі па нагах, лаяліся.

Выдатным відовішчам быў гадзінны бег. Пяць чырвонаармейцаў Менскага гарнізона вышлі пабіваць усебеларускі рэкорд, устаноўлены гамяльчанінам — 16 кіламетраў 51,5 метра. Бег павёў кавалерыст Барабаншчыкаў. За ім ішлі стралкі тт. Белан і Цімошын (пераможца марафонскага бегу). На 18 мінуце т. Барабаншчыкаў, абагнаў на цэлы круг двух адстаўшых бегуноў, на 20 мінуце ён абышоў Цімошына, а на 24 — Белана. Апошні ўпарта не жадаў уступіць. Пачалося спаборніцтва, але на 28 мінуце Барабаншчыкаў абагнаў усіх на два кругі.

60 мінут. Моцны ўдар гонга. Бегуны спынілі бег. Лепшы рэзультат паказаў т. Барабаншчыкаў, які прайшоў за гадзіну 15 кіламетраў 920,1 метра. Гэта новы ўсебеларускі рэкорд.

У шведскіх эстафетах пераможцамі сярод жанчын вышла каманда фабрыкі «Окцябр», сярод мужчын — каманда «Дынамо».

ЗБОРНАЯ КАМАНДА БВА НА ЎСЕАРМЕЙСКІХ ЛЁГКААТЛЕТЫЧНЫХ СПАБОРНІЦТВАХ

(Ад смаленскага карэспандэнта «Звязды»)

18 кастрычніка ў Растове-на-Доне адкрываюцца ўсеармейскія спаборніцтвы лёгкаатлётаў. Фізкультурнікі ўсіх акруг прыедуць на гэтыя спаборніцтвы. У ліку іх будзе зборная каманда Беларускай ваеннай акругі.

У зборную БВА ўваходзяць 14 лепшых фізкультурнікаў акругі. Сярод іх рэкардсмены Беларускай ССР і БВА тт **Марозаў, Карзінскі, Сапронаў, Рапапорт, Куканаў, Іваньковіч, Кліменка і Аляксандрава.** Апрача гэтых таварышоў у зборную ўваходзяць тт. **Касцоў, Дуровіч, Сапуноў, Бандарэнка і Лабанава.**

Рыхтуючыся да спаборніцтваў, усе ўваходзячыя ў склад каманды адшліфавалі тэхніку, значна палепшылі свае рэзультаты.

Калектыў лёгкаатлётаў БВА прадстаўляе моцную каманду. Акруга мае права разлічваць на перамогі гэтай каманды.

ВА ЎСЕЎЗБРАЕННІ СУСТРЭЦЬ ЗІМУ

НА ЗЛЁЦЕ ЛЕПШЫХ КАНЬКАБЕЖЦАЎ СТАЛІЦЫ

Невялікая ўтульная кватэра хутка напаўняецца гасцямі. Прышлі знатныя людзі канькабежнага спорту Майстар Барыс Бальшакоў — лепшы спрынтэр СССР. Яго жонцы Зоі Арлоўскай належаць усе рэкорды па бегавых коньках сярод жанчын. Магідэй і Іванікаў — лепшыя стайеры БССР. Сам гаспадар дома Анатоль Галавач — чэмпіён БССР па простых коньках — трымае першынства амаль па ўсіх класічных дыстанцыях.

Таксама прышла спартакаўка Галіна Шайкоўская — адна з лепшых гоншчыкаў на простых коньках.

Прышлі і маладыя канькабежцы: рабочыя завода імя Кірава т.т. Шарамет і Верамонька, спартакаўка Фаня Шнейдар, Хасяневіч, малодшы брат чэмпіёна — Георгі Галавач і капітан жаночай хакейнай каманды Мельнікава.

Старшыня гарадской канькабежнай секцыі тав. Палубінскі адкрыў злёт лепшых канькабежцаў сталіцы. Выступаўшыя гаварылі аб падрыхтоўцы да зімы, аб базе і інвентары, аб якасці і наяўнасці канькоў, точыльных каменняў, трыко, спрачаліся аб катку, расказвалі, хто як трэніруецца к бегу.

Каток «Дынамо» не мае добрай бегавой дарожкі і цяплушкі. Ніводзін каток не абсталяваў душа. На злёце было намечана зрабіць стандартную бегавую дарожку на катку ў садзе «Профінтэрн». Удзельнікі злёта выразілі пажаданне, каб горсовет фізкультуры арганізаваў школы для канькабежцаў першага разраду. Усе выступленні зводзіліся к аднаму—ва ўсеўзбраенні сустрэць зіму.

М Е Н С К

✱ Рэарганізацыя інспекцыі мясцовай прамысловасці. Гарадскі совет пастанавіў рэарганізаваць інспекцыю мясцовай прамысловасці ў аддзел. Зацверджан штат аддзела ў колькасці 9 чалавек, у тым ліку—начальнік аддзела, тэхкіраўнік-інжынер, інжынер-будаўнік, тры эканамісты і т. д.

✱ Новыя прадукты і садавіна для продажу. Учора горспажыўсаюз атрымаў...

✱ Надбудова паверха над домам Дзяржбанка. Прэзідыум гарадскога совета дазволіў надбудаваць яшчэ адзін паверх над будынкам Дзяржбанка.

✱ Выраб англійскіх замкоў. Завод ланцугоў «Галля» асвойвае выраб англійскіх унутраных замкоў. Першая партыя замкоў будзе выраблена к Окцябрскім святам. Кошт замка будзе 10 —

ЦЕПЛУЮ СУСТРЭЧУ МАЛАДЫМ БАЙЦАМ

СМАЛЕНСК. 10 кастрычніка **(Кар. «Звязды»).** Светлыя і культурна абсталяваныя памяшканні чакаюць маладых грамадзян Совецкага Саюза, якія хутка будуць байцамі РСЧА.

У часці, якой камандуе т. Русіянаў, у інтэрнатах, ленінскіх кутках, сталовай — многа жывых кветак, карцін, мастацка выкананых плакатаў. Асабліва ўважліва абсталёўваюцца памяшканні карантынаў, дзе маладыя байцы будуць праходзіць вызначаны выпрабавальны перыяд. Тут будуць працаваць справачныя бюро па ўсіх пытаннях жыцця, быту, вучобы Чырвонай арміі. Клуб і радыёвузел гатовы весела, цікава і культурна арганізоўваць адпачынак. Падрыхтаваны музыкальныя інструменты, патэфоны.

У часці, якой камандуе т. Гласаў, таксама занава адрамантаваны памяшканні інтэрнатаў, навучальных класаў. Пашырана і мастацка аформлена сталовая. Яна падобна на рэстаран, абсталявана столікамі на 4 чал. кожны, венскімі крэсламі і мае поўны асартымент сталовых прылад.

КАРТОННАЯ ФАБРЫКА Ў ОРШЫ

ОРША. **(Кар. «Звязды»).** Паводле рашэння Совета Працы і Абароны Наркамат унутранага гандлю СССР будуе ў Саюзе дзве картонныя фабрыкі. Адна з гэтых фабрык, разлічаная на выраб 3.500 тон картону ў год, будзе пабудавана ў Оршы. Сыравіна для фабрыкі — салома, кастрыца ад ільноваложна і вапна — ёсць у дастатковай колькасці. Зараз падшукваецца пляцоўка для пабудовы фабрыкі. Будаўніцтва будзе пачата ў гэтым годзе і ўжо ў будучым фабрыка ўступіць у строй.

ВЫРАБ КАПЧОНАСЦЕЙ НА МАГІЛЕЎСКІМ МЯСАКАМБІНАЦЕ

МАГІЛЕЎ, 13 кастрычніка. (Кар. «Звязды»). Толькі 9 ...

У БЕЛАРУСК...
АКАДЭМІІ Н...

Да 20-годдзя ... Окцябрскай рэволюц... акадэмія навук выд... ментальную навук... працу «Ленінска-сталі... нальная палітыка БСС... Абʼём кнігі — 40 дру... кушаў. У яе складзе... ўдзел прымуць інстыт... фіі і права, гісторыі, ... мастацтва і мовы і ... цыянальных меншасцей ... кулы і матэрыялы бу... таваны да лістапада ...

Інстытут нацыянальн... цей пачаў збор матэры... тыкулаў аб ажыццяўле... ска-сталінскай нацыяна... тыкі сярод працоўных ... лякаў, латышоў і літ...

БССР У ВЯЛІКІМ АТЛ...

Інстытут эканомікі ... акадэміі навук склаў ... атласа свету эканамічн... карту нацыянальнага ... сельніцтва БССР. Карты ... ўрадавымі органамі і ... галоўнай рэдакцыяй вял... са свету.

ГУРТОК ЗАМЕЖН...

ВЕТРЫНА. (Кар. ... Пры Ветрынскім ра... КП(б)Б арганізован гур... вучэнню замежных мо... гуртка — настаўнік Па... гурток запісалася 1... раённага актыва.

КНІГА «КАК ЗАКАЛ... СТАЛЬ» НА БЕЛАРУСК...

Дзяржаўнае выдавец... здала ў друк на белару... вядомую кнігу пісьменн... носца Н. Остроўскага «... лась сталь». Абедзьве ... на выйдуць у свет у ... квартале.

УЗОРНЫ КАЛГАСНЫ ...

КАПЫЛЬ, 13 ... (БЕЛТА). У мястэчках ... Грозаве і Бабоўні да 18 ... ніка адкрываюцца ... сельскія ўнівермагі. У ... будзе вялікі асартымент ... ловых тавараў.

больніца з шматлікімі аддзяленнямі. Тут арганізаван інстытут хуткай дапамогі.

Вуліца канчаецца ля трамвайных рэек, якія вядуць да былой Ляхаўкі, цэнтра індустрыі горада.

Паглядзіце на вуліцу вечарам. Тысячамі агнёўззяюць вітрыны. Бліскучы асфальт ярка асвятляецца безліччу электрычных ліхтароў. Рознакаляровымі агеньчыкамі свецяцца электрыфікаваныя шкляныя шыльды.

Бадай, гэта самая прыгожая вуліца сталіцы. Недарма па ёй больш за ўсё гуляючых, недарма тут што ні свята — то арганізоўваюцца на асфальце масавыя танцы. Вуліца гэта не адзінокая. Хутка ў такім-жа пышным выглядзе будуць вуліцы Карла Маркса і Савецкая.

НАРОЎЛЯ, 13 кастрычніка (БЕЛТА). Да XVIII гадавіны Кастрычніка калгасы Нараўляншчыны рыхтуюць для рабочых Ленінграда чырвоны эшалон розных сельскагаспадарчых прадуктаў: мяса, масла, птушкі, мёду, гароднiны, бульбы і інш. Першымі прывезлі мяса, масла і інш. прадукты калгасы «Адраджэнне», «Шлях сацыялізма» і «Коімінтэрн».

НОВЫЯ ХАТА-РАДЗІЛЬНЯ І КЛУБ

СТАРОБІН. Раённая газета «Калгаснік Старобіншчыны» паведамляе, што ў калгасе «Ясная раніца» будуюць хату-радзільню. Адкрыццё хаты-радзільні, а таксама новага клуба адбудзецца ў дзень XVIII гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі.

васці. Гарадскі савет ... пастанавіў рэарганізаваць інспекцыю мясцовай прамысловасці ў аддзел. Зацверджан штат аддзела ў колькасці 9 чалавек, у тым ліку — начальнік аддзела, тэхнік-раўнік-інжынер, інжынер-будаўнік, тры эканамісты і т. д.

✱ Новыя прадукты і садавіна для продажу. Учора горспажыўсаюз атрымаў адзін вагон свежай рыбы, «зеркальнага карпа». Рыба будзе прадавацца па 2 руб. 40 кап. за кілограм.

Таксама атрыман з Крыма вагон яблык і вагон груш. З раёнаў БССР атрымана 6 вагонаў яблык. Таксама атрыман вагон гарбузоў і вагон высокаякаснага вінаграду «шабаскі мускат».

Венскі цэх фабрыкі «Комунарка» выраблее высокаякасныя булачныя і кандзіцерскія вырабы. Штодзенна да 1 тоны кандзіцерскіх вырабаў даставаецца ва ўсе магазіны горада. З 1 кастрычніка цэх павялічыў выпуск прадукцыі на 15 проц. Венскі цэх укамплектован спецыялістамі-кандзіцерамі.

НА ЗДЫМКУ — ударнікі цэха, тт. Капілевіч і Катлоўскі, за работай па аддзелцы тортаў.

Фото В. РАСКІНА.

даваць яшчэ ... верх над будынкам Дзяржбанка.

✱ Выраб англійскіх замкоў. Завод ланцугоў «Галля» асвойвае выраб англійскіх унутраных замкоў. Першая партыя замкоў будзе выраблена к Кастрычніцкім святам. Кошт замка будзе **10 — 15 руб.**

✱ Сеанс адначасовай ігры на 25 дошках. 12 кастрычніка чэмпіён Менска па шахматах **Верасаў** даў у політэхнічным інстытуце сеанс адначасовай ігры на 25 дошках. Пасля двух з паловай гадзін ігры Верасаў выйграў 23 партыі, адну праіграў і адну зрабіў унічыю.

годзе і ужо ... ўступіць у строй.

ВЫРАБ КАПЧОНАСЦЕЙ НА МАГІЛЕЎСКІМ МЯСАКАМБІНАЦЕ

МАГІЛЕЎ, 13 кастрычніка. **(Кар. «Звязды»).** Толькі 8 гатункаў каўбас выпускаў да 1 кастрычніка магілеўскі мясакамбінат. У даны момант камбінат выпускае яшчэ 12 гатункаў. Штодня выпрацоўваецца 800—1.000 кілограм каўбасы супроць 250 кгр. у верасні.

У бліжэйшыя дні на камбінаце пачнецца пабудова вялікага ледніка і спецыяльнага памяшкання для вырабу капчонасцей рыбы.

КАПЫЛЬ, 13 ка... (БЕЛТА). У мястэчках Грозаве і Бабоўні да 20 ...ніка адкрываюцца тры сельскія універмагі. У ... будзе вялікі асартымент ...ловых тавараў.

Да гадавіны Октября ... се «Перамога», Быстры... савета, які здае больш ... падарак і мае сваю ўласн... трастанцыю, адкрываецца ўзорны калгасны універ... абсталяванне магазіна ... 18 тыс. руб.

Нам. адк. рэдактара А. ...

ПАМЯШКАННЕ БДТ-1

Беларускі дзяржаўны тэатр

ОПЕРЫ І БАЛЕТА

Сёння ОПЕРА

СЕВІЛЬСКІ ЦЫРУЛЬНІК

Пачатак у 8 гадзін веч.
Білеты ў рабочай касе з 11 да 2 і з 4 да 6 гадзін і ў касе тэатра з 12 да 2 і з 5 гадзін вечара.
Прымаюцца заяўкі на калектыўныя паходы (са скідкай).

Памяшканне дзяржаўнага польскага тэатра БССР БДТ-III	Дырэктар — народны артыст рэспублікі ГАЛУБОК

Мастацкі кіраўнік **Саннікаў.** Сёння **КІРШОН**

СУД

Пачатак у 8 гадз. 30 мін. веч.
Білеты прадаюцца ў рабочай касе і ў касе тэатра.

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР «Чырвоная зорка»	НОВАЯ ПРАГРАМА Звыш праграмы выступленне Н. Глейзарава
ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР «Пралетарый»	Гукавы мастацкі фільм БАЦЬКА І СЫН
ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР «Інтэрнацыянал»	Гукавы мастацкі фільм Прыватнае жыццё ПЕТРА ВІНАГРАДАВА
Кіно «СПАРТАК»	Замежны фільм МОРСКІ ЯСТРАБ

Галоўдартрансу
ПАТРАБУЮЦЦА
для работы ў апараце і на перыферыі
ІНСПЕКТАРЫ-БУХГАЛТАРЫ, ГАЛ. БУХГАЛТАРЫ, СТ. БУХГАЛТАРЫ І БУХГАЛТАРЫ.
Звяртацца — Дом ураду, 6 паверх, пакой 639, да галоўнага бухгалтара.

ГАРАДСКАЯ КАМІСІЯ ПА СВЯТКАВАННЮ

18 гадавіны Окцябрскай рэволюцыі

даводзіць да ведама, што з 14/X г. г. у памяшканні горсовета, 2-гі паверх, пакой № 32, ад 18 да 22 гадзін устанаўляецца

кансультацыя мастакоў па афармленню будынкаў, калон.

Усе прадпрыемствы, установы і арганізацыі павінны да 20-Х прадставіць на разгляд і зацвярджэнне праекты сваіх афармленняў у мастацкую падкамісію.

Гарадская камісія па святкаванню 18 гадавіны Окцябрскай рэволюцыі.

ДА ВЕДАМА ЎСІХ ПАРТЫЙНЫХ І СОВЕЦКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ, ПРАДПРЫЕМСТВАЎ, КЛУБАЎ, НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОЎ, ШКОЛ І Т. Д.

КОГИЗ

Для больш планавага і бесперабойнага забеспячэння калектыўнага спажыўца перыядычнай літаратурай «ОГИЗ'а» у 1936 г. Беларускае аддзяленне «КОГИЗ'а» прыступіла да збору папярэдніх заказаў і заключэння дагавароў з арганізацыямі на наступныя выданні «ОГИЗ'а»:

вучэбна-педагагічныя журналы	медыцынскія журналы
сацыяльна-эканамічныя »	заканадаўчыя »
дзіцячыя »	журналы выдання «Молодой гвардии»,
антырэлігійныя »	» » Изогиза,
ваенныя »	» » Музгиза,
сельскагаспадарчыя »	» » «Физкультура и туризм».
транспартныя і чыгуначныя »	

а таксама на ўсе журналы выдання «Крестьянской газеты» і інш.

З прычыны абмежаваных тыражоў на дэфіцытныя выданні («Учгиз», «Медгиз», «Сов. зак.» і інш.) просьба да ўсіх арганізацый зараз-жа забяспечыць здачу папярэдніх заказаў і заключыць дагаворы.

ЗАЯЎКІ і ПАДПІСКА прымаюцца Беладдзяленнем «КОГИЗ'а», аддзелам падпіскі — Менск, Совецкая, 41 (тэл. 23-709), усімі аддзяленнямі і магазінамі «КОГИЗ'а», а таксама інструктарамі і ўпаўнаважанымі Беладдзялення «КОГИЗ'а», якія маюць спецыяльныя пасведчанні.

БЕЛАРУСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ «КОГИЗ'а» — АДДЗЕЛ ПАДПІСНЫХ І ПЕРЫЯДЫЧНЫХ ВЫДАННЯЎ.

ПРАДАЕЦЦА ЛЮСТРА-ТРУМО І МЯККАЯ МЭБЛЯ СА СТОЛІКАМ Лодачная вул., дом № 8, кв. 2.

МАГАЗІН БУДМАТЭРЫЯЛАЎ № 16 МЕНГАНДЛЯ
(Менск, Пляц Волі, 31)
паведамляе, што з 10 кастрычніка

тут прымаюцца ЗАКАЗЫ

на будматэрыялы для рамонту кватэр.

Будматэрыялы адпускаюцца ў межах установленай нормы З ДАСТАЎКАЙ НА ДОМ.

Заказы прымаюцца таксама па тэлефону № 25-155.

ДЛЯ КАНСУЛЬТАЦЫІ па ўсіх пытаннях РАМОНТУ КВАТЭР
да магазіна прымацован
СПЕЦЫЯЛІСТ ТЭХНІК-БУДАЎНІК
канторы трубатрада пры жылзямкіраўніцтве горсовета, якая забяспечвае кваліфікаванай рабочай сілай па адзіных дзяржаўных расцэнках.

Цэны на аконнае шкло, электраабсталяванне і іншыя будматэрыялы **ПАНІЖАНЫ.**

ДЫРЭКЦЫЯ.

Згодна пастановы ЦВК і СНК БССР ад 29 верасня 1935 г. і ў развіццё пастановы СНК СССР,

НК Аховы здароўя і Наркомасветы БССР

паведамляюць, што **ўсе прадпрыемствы, установы і будаўніцтвы БССР,** незалежна ад ліку работнікаў у іх,

ПАВІННЫ ВЫПЛАЧВАЦЬ

на ўтрыманне дзіцячых яслей дзіцячых садоў 1/4 проц. з агульнага фонду заработнай платы, пачынаючы з першага ліпеня 1935 г. па 1 кастрычніка 1935 г.

Указаныя 1/4 проц. з агульнага фонду зарплаты пералічваюцца наступным чынам:

60 проц. пералічваюцца на бягучы рахунак Народнага камісарыята аховы здароўя ў белканторы Дзяржбанка (№ 155/100768),

40 проц. пералічваюцца на бягучы рахунак Народнага камісарыята асветы ў белканторы Дзяржбанка (№ 155/102089).

Указаныя ўзносы па фонду зарплаты за ліпень, жнівень і верасень г. г. павінны быць унесены **не пазней 15 кастрычніка** (ва ўказаным парадку).

Узносы па зарплаце за час, пачынаючы з 1 кастрычніка, пералічваюцца страхкасам адначасова з страхавымі ўзносамі.

Да ўстаноў і прадпрыемстваў, якія своечасова не пералічаць указаных узносаў, канторамі Дзяржбанка будуць прымяняцца меры як к неплацельшчыкам узносаў па сацыяльнаму страхаванню.

Народны камісар Аховы здароўя БССР СУРТА.

Нам. народнага камісара асветы БССР ЛЯШЧЫНСКІ.

СЁННЯ, 14 кастрычніка, у 8 гадзін вечара ў клуб... медсанпрацы склікаецца

АГУЛЬНАГАРАДСКІ СХОД УРАЧОЎ г. Менска.

ЦК саюза медсанпра...

УСІМ! УСІМ! УСІМ!

АДКРЫТ ПРЫЁМ ПАДПІС...
на 1936 год
на наступныя журналы ОГИЗ'а

КОГИЗ

Сельскагаспадарчыя журналы	Таксама журналы:
Вучэбна-педагагічныя »	«На стройке МТС и со...»
Музычныя »	«Физкультура и спорт»
Антырэлігійныя »	«На суше и на море»
Журналы выдання «Трансжелдориздата»	«Молодой колхозник»
» » «Крестьянской газеты»	

Падпіска прымаецца Беларускім аддзяленнем КОГИЗ'а, ...лам падпіскі — Менск, Совецкая, 41 (тэл. 23-709), усімі ...дзяленнямі і магазінамі КОГИЗ'а, а таксама інструктарамі і ...наважанымі КОГИЗ'а.

Спяшайцеся падпісацца! Тыражы абмежаваны. Своечасовая падпіска гарантуе акуратную дастаўку выданняў.

БЕЛАДДЗЯЛЕННЕ КОГИЗ'а — АДДЗЕЛ ПАДПІС... І ПЕРЫЯДЫЧНЫХ ВЫДАННЯЎ.

Інстытут масавага завочнага навучання партактыва пры ЦК КП(б)Б

абвяшчае набор завочнікаў

на 1935-36 вучэбны год па ўсіх неапорных па завочнай вучо... па наступных відах вучобы:

1. Гісторыя партыі — на павышаным узроўні для раённага актыва;

2. Гісторыя партыі на паніжаным узроўні — для нізавога ... і комсамольскага актыва.

Акрамя гісторыі партыі таварышы могуць вывучаць ... **палітэканомію і асобныя творы класікаў марксізма-ленінізма.**

Кіраўніцтва работай кожнага завочніка інстытут ажыццяўляе ... скліканне канферэнцый, рэцэнзаванне пісьмовых работ завочнікаў, ...мовых кансультацый і кансультацый па радыё.

Усе жадаючыя таварышы павінны прыслаць у інстытут ... **камандыроўку РК КП(б)Б не пазней 1 лістапада г. г.**

Дырэктар ІМЗО пры ЦК КП(б)Б БЕНЕР...

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Совецкая, 63. Тэлефоны: адказны рэдактар — 21-845; сакратарыят — 23-955; аддзелы: партыйны, культурны, замежнай інфармацыі — 22-412; сельскагаспадарчы, прамысловы, масавых кампаній і мясцовай інфармацыі — 21-846; пісем рабочых, калгаснікаў і работы з рабселькорамі — 21-399; загальны выдавецтва — 21-558; масава-тыражны аддзел і прыём аб'яў — 21-360; бухгалтэрыя — 21-885

Друкарня газеты «Звязда». Менск, Совецкая, 63.

Тыраж 97550

Ул. Галоўлітбела № ...